

Staat van de stad 2018

STAAT VAN DE STAD 2018

focus FILMTHEATER

ONDERZOEK EN STATISTIEK
AFDELING INFORMATIE

DECEMBER 2018

Arnhem
GEMEENTE

Inleiding	5
Thema's	7
Bevolking	9
Arbeidsmarkt	15
Welzijn en gezondheid	21
Jeugdzorg en WMO	25
Participatie	31
Armoede en schulden	37
Wonen en leefomgeving	41
Energie en duurzaamheid	45
Van wijken weten	49
1. Centrum	50
2. Spijkerkwartier	51
3. Arnhemse Broek	52
4. Presikhaaf-West	53
5. Presikhaaf-Oost	54
6. Sint Marten/Sonsbeek-Zuid	55
7. Klarendal	56
8. Velperweg e.o.	57
9. Alteveer en Cranevelt	58
10. Geitenkamp	59
11. Monnikenhuizen	60
12. Burgemeesterswijk/Hoogkamp	61
13. Schaarsbergen e.o.	62
14. Heijenoord-Lombok	63
15. Klingelbeek	64
16. Malburgen-West	65
17. Malburgen-Oost (N)	66
18. Malburgen-Oost (Z)	67
19. Vredenburg/Kronenburg	68
20. Elden	69
21. Elderveld	70
22. De Laar	71
23. Rijkerswoerd	72
24. Schuytgraaf	73
Arnhem totaal	74
Bronnen en begrippen	77

Trends en ontwikkelingen

Staat van de Stad laat elk jaar een algemeen beeld zien van trends en ontwikkelingen op een aantal belangrijke beleidsterreinen. Het is een dynamisch document in die zin dat de gekozen thema's per jaar kunnen wisselen. Dit jaar zijn dat:

- Bevolking
- Arbeidsmarkt
- Welzijn en gezondheid
- Jeugdzorg en WMO
- Participatie
- Armoede en schulden
- Wonen en leefomgeving
- Energie en duurzaamheid

Smart City

Aandacht is er ook voor Arnhem als "Smart City". In 3 thema's wordt een pilot beschreven hoe Arnhem inspeelt op moderne technologische ontwikkelingen om zo de dienstverlening nog verder te verbeteren.

Van wijken weten

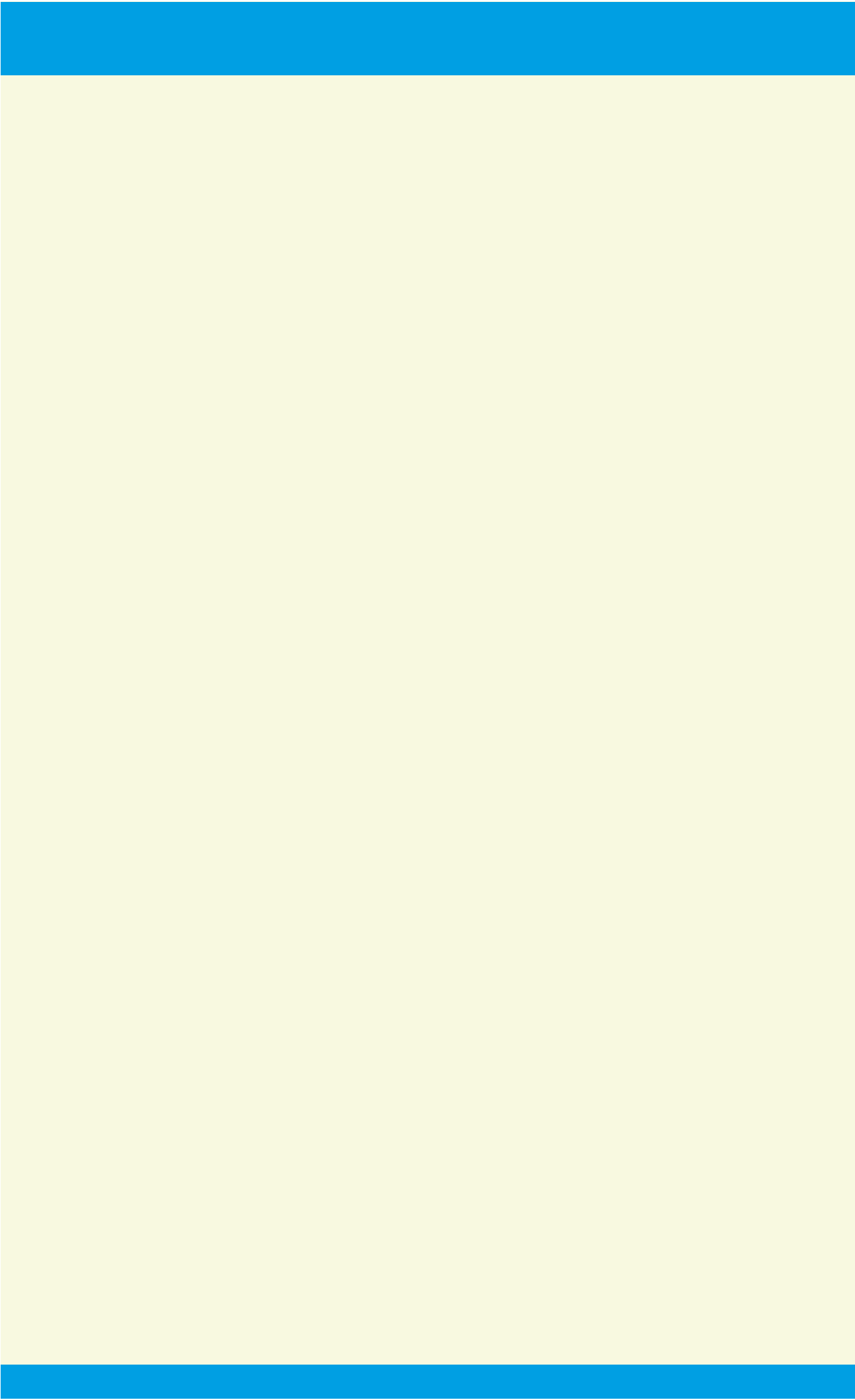
In "[Van wijken weten](#)" zijn de kerncijfers van de 24 wijken zien. Nieuw is dat op wijkniveau cijfers gepresenteerd worden over WMO en jeugdzorg.

Wilt u meer weten?

Meer cijfers over de gemeente Arnhem en de Arnhemse wijken zijn beschikbaar op arnhem.incijfers.nl

THEMA'S

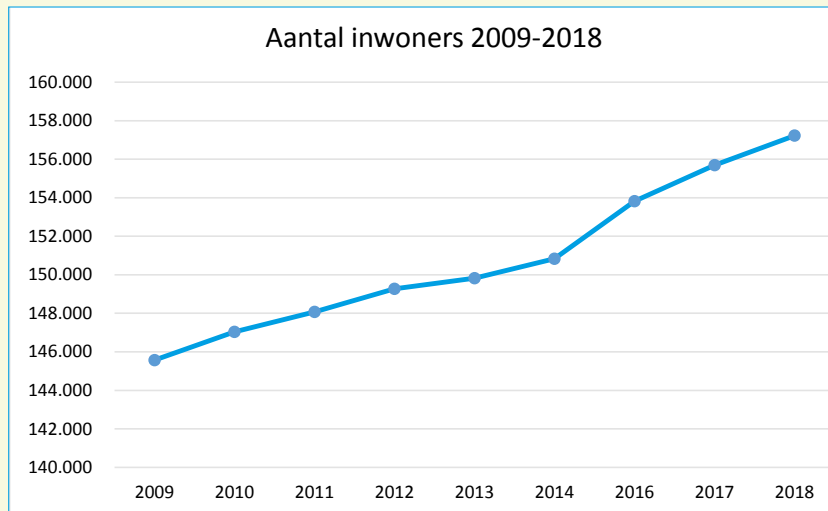

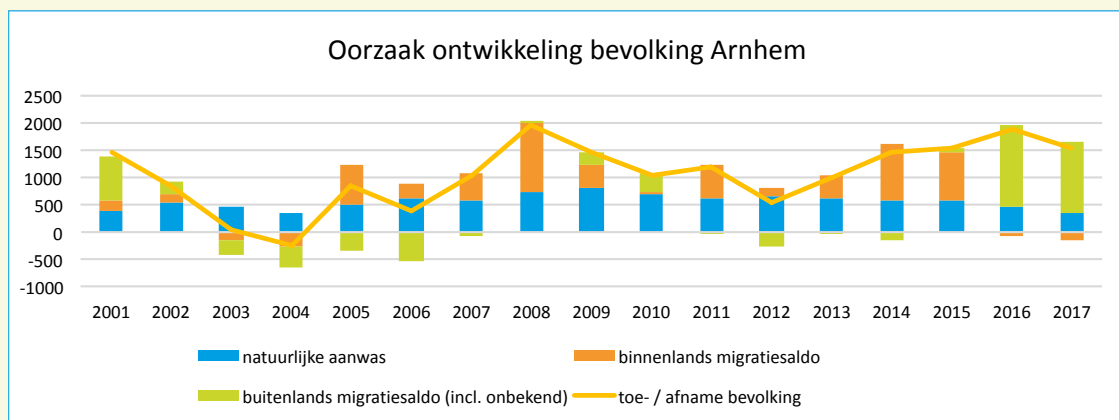
Samenvatting

- *aantal inwoners afgelopen jaren gegroeid: tot 2013 vooral door natuurlijke aanwas, maar daarna vooral door positief migratiesaldo.*
- *aantal inwoners groeit naar 173.000 in 2040.*
- *Arnhem vergrijs; aandeel 65+ is nu 15% en zal in 2040 naar schatting 22% zijn.*
- *1 op 3 Arnhemmers heeft migratieachtergrond.*
- *relatief veel alleenstaanden.*

Aantal inwoners afgelopen 10 jaar gegroeid naar ruim 157.000

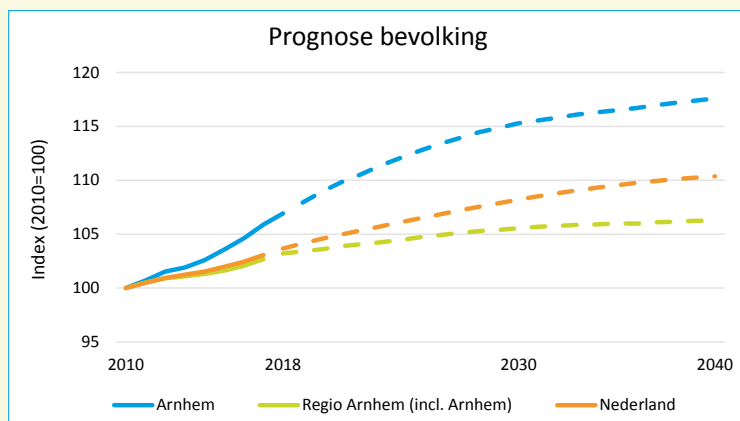
Figuur 1 Bron: gemeente Arnhem

Figuur 2 Bron: gemeente Arnhem

Arnhem telt anno 2018 ruim 157.000 inwoners. Het aantal inwoners van Arnhem groeit gestaag sinds 1997. De laatste 10 jaar nam de Arnhemse bevolking gemiddeld met ruim 1.350 inwoners per jaar toe. Tot 2013 kwam die groei vooral door [natuurlijke aanwas](#): meer geboorte dan sterfte. Sinds 2014 is een positief [migratiesaldo](#) (meer vestigers dan vertrekkers) de belangrijkste oorzaak van de bevolkings-toename.

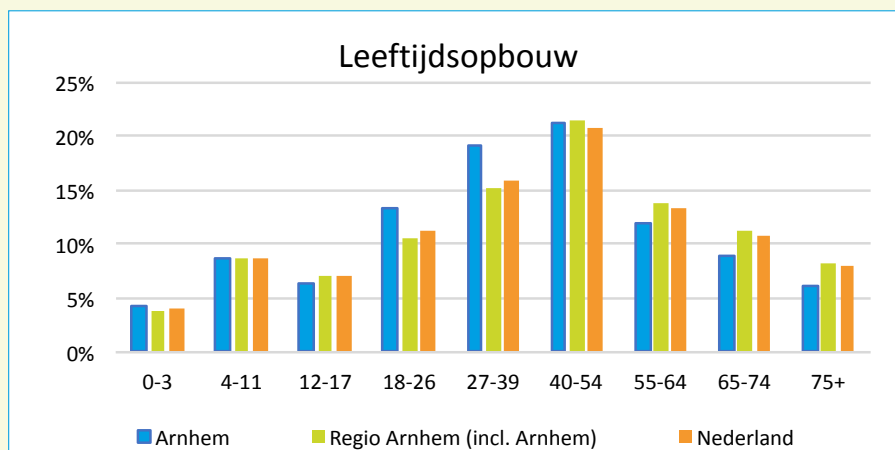
De afgelopen twee jaar vertrokken meer Arnhemmers naar een gemeente elders in Nederland dan andersom. Een toename van het aantal immigranten zorgde echter voor het positief migratiesaldo. Vooral in 2016 was er een duidelijke toename van het aantal vestigers uit het buitenland met een Syrische, Iraakse, Iraanse of Afghaanse [migratieachtergrond](#). In 2017 lopen deze aantallen weer iets terug.

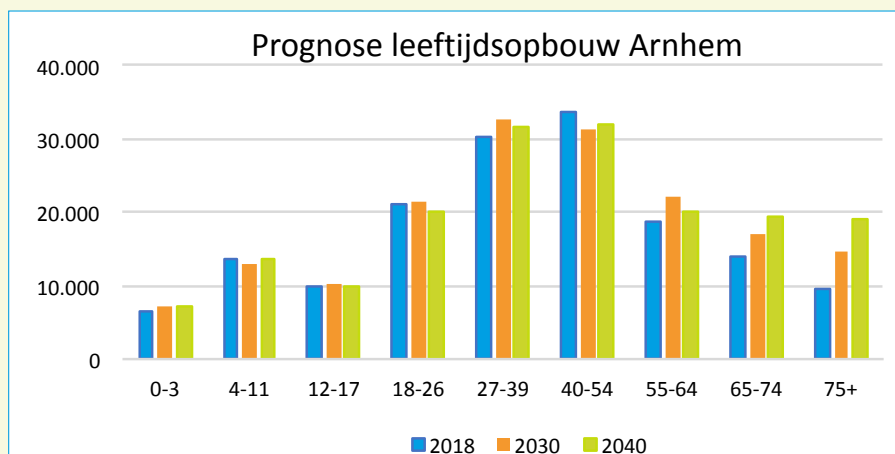
Figuur 3 Bron: gemeente Arnhem

De bevolking van Arnhem zal naar verwachting de komende decennia nog [groeien](#) tot rond de 170.000 inwoners in 2030 en 173.000 in 2040. De bevolkingsgroei zal de eerste jaren vooral komen door een positief migratiesaldo. Ook natuurlijke aanwas draagt bij aan de bevolkingsgroei, al neemt deze door dalende geboortecijfers en toenemende sterfte wel af. Net als andere stedelijke gebieden groeit Arnhem sneller dan de omliggende regio en Nederland.

Arnhem heeft typische stedelijke leeftijdsopbouw en Arnhem vergrijst

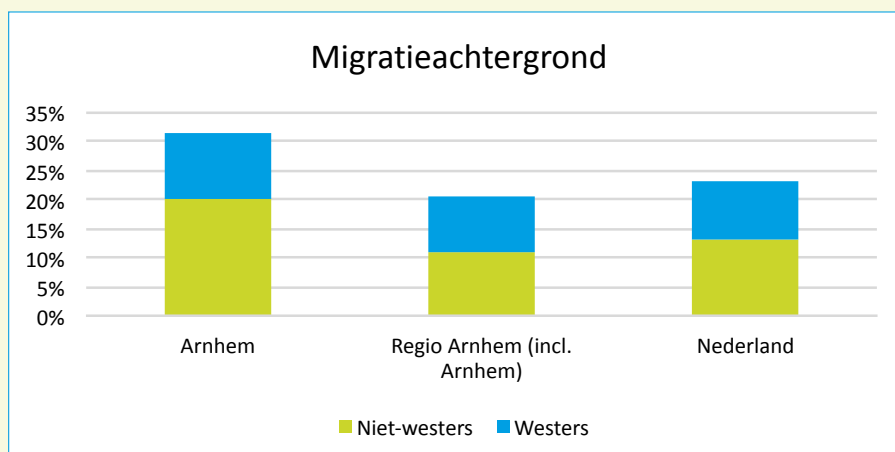
Figuur 4 Bron: gemeente Arnhem

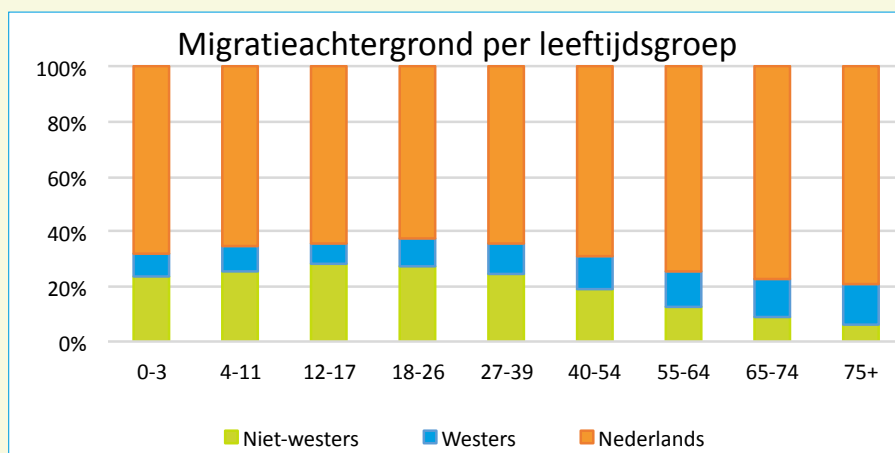
Figuur 5 Bron: gemeente Arnhem/CBS

Arnhem heeft een [leeftijdsopbouw](#) die typisch is voor een stad: veel (jonge) volwassenen (18 tot 40 jaar) en relatief weinig 55-plussers. Maar net als in de rest van Nederland vergrijst ook Arnhem. Naar verwachting [stijgt](#) het aandeel 65-plussers in Arnhem van de huidige 15% naar ongeveer 22% in 2040. Landelijk is het aandeel dan ongeveer 27%.

Een op de drie inwoners heeft een migratie-achtergrond

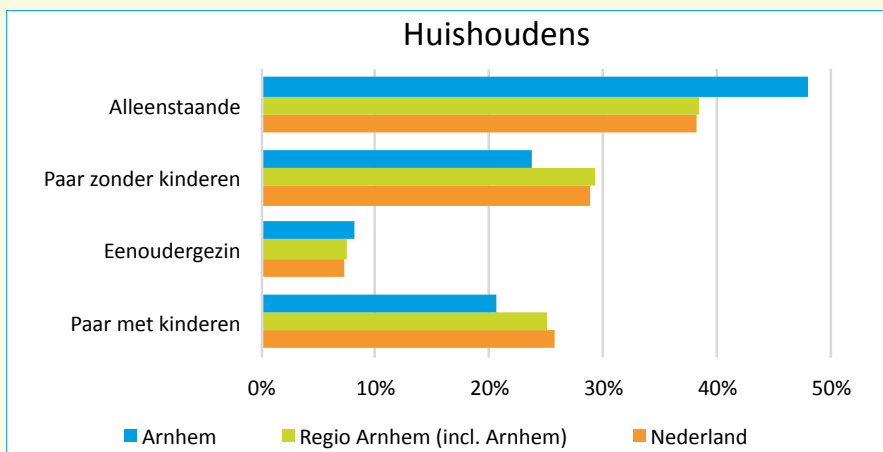
Figuur 6 Bron: gemeente Arnhem

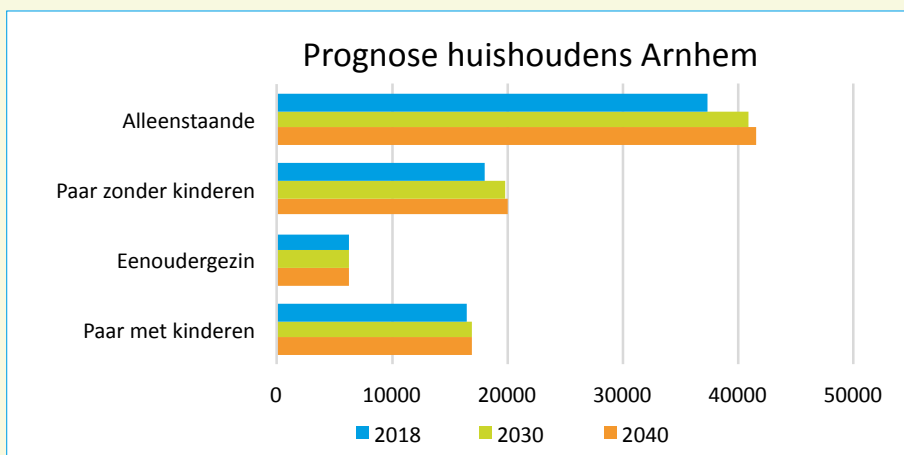
Figuur 7 Bron: gemeente Arnhem

Een op drie Arnhemmers heeft een [migratieachtergrond](#): ze zijn zelf in het buitenland geboren (1^e generatie) of een of beide ouders zijn in het buitenland geboren (2^e generatie). De grootste buitenlandse herkomstgroepen zijn de Turkse (8.500), Indonesische (5.600), Duitse (4.100), Marokkaanse (3.500), Surinaamse (3.300) en Antilliaanse (2.400) Arnhemmers.

Arnhem heeft veel alleenstaanden en dat aantal zal nog verder toenemen

Figuur 8 Bron: gemeente Arnhem

Figuur 9 Bron: gemeente Arnhem

In Arnhem wonen ongeveer 80.000 [huishoudens](#). Bijna de helft (49%) van alle huishoudens bestaat uit één persoon. Dat is hoger dan in de regio of in Nederland als geheel waar ongeveer 38% van de particulier huishoudens uit éénpersoonshuishoudens bestaat.

Het [aandeel éénpersoonshuishoudens](#) neemt conform de landelijke trend toe. Met name het aantal oudere alleenstaanden neemt naar verwachting de komende jaren toe.

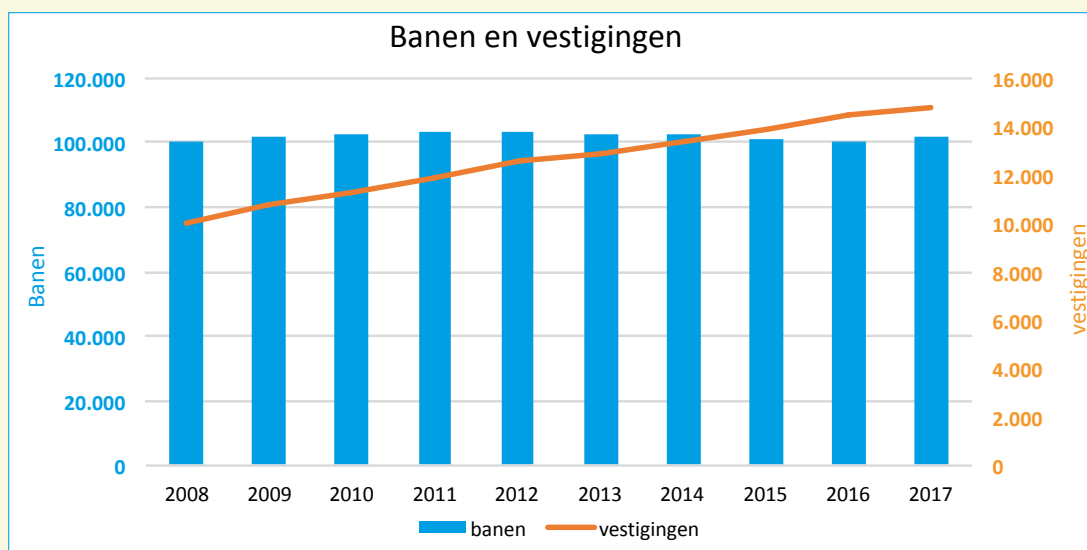

Samenvatting

Verskillende ontwikkelingen geven een beeld van de arbeidsmarkt van de gemeente Arnhem: op het gebied van werkgelegenheid, de samenstelling van de beroepsbevolking, de werkloosheid en het aantal vacatures. De belangrijkste ontwikkelingen zijn:

- een stijging van het aantal banen en bedrijven in 2017 ten opzichte van 2016.
- een verdubbeling van het aantal zzp'ers in 10 jaar tijd.
- zakelijke en financiële dienstverlening en health (gezondheids- en welzijnszorg) zijn de belangrijkste sectoren wat betreft het aantal banen.
- minder internationale bedrijven en banen.
- de beroepsbevolking vergrijsst.
- de werkloosheid blijft verder dalen en het aantal vacatures is toegenomen.

Werkgelegenheid: meer bedrijven en banen; verdubbeling zzp-ers in 10 jaar

Figuur 10 Bron: PWE/LISA

Op 1 april 2017 waren in Arnhem 14.800 [bedrijven](#) gevestigd, die goed zijn voor 102.000 banen. Vergeleken met een jaar eerder steeg het aantal arbeidsplaatsen met 1.750 en het aantal vestigingen met 710. Arnhem-Noord heeft 10.000 bedrijven met 81.400 arbeidsplaatsen en Arnhem-Zuid 4.800 bedrijven met 20.600 arbeidsplaatsen.

Er zijn 50 grote bedrijven (>250 personen) die goed zijn voor 37.000 arbeidsplaatsen (37% van de totale werkgelegenheid). De kleine bedrijven (<10 personen) zorgen voor 22.000 arbeidsplaatsen (21% van de totale werkgelegenheid). Onder die kleine bedrijven vallen ook 9.600 zzp-ers. Het aantal zzp-ers is in 10 jaar verdubbeld.

Het aantal uitzendbanen laat een wisselend beeld zien, maar neemt de laatste jaren toe. Nu het economisch weer wat beter gaat, zien we dat de uitzendbranche floreert. Die veranderingen weerspiegelen de flexibiliteit op de arbeidsmarkt.

Zakelijke en financiële dienstverlening en Health grootste sectoren

In het rapport "[De Economische Koers Arnhem](#)" uit 2016 staan de aandachtssectoren waar Arnhem sterk in is en/of waar Arnhem zich verder in wil ontwikkelen. Op 1 april 2017 was de omvang van deze sectoren als volgt:

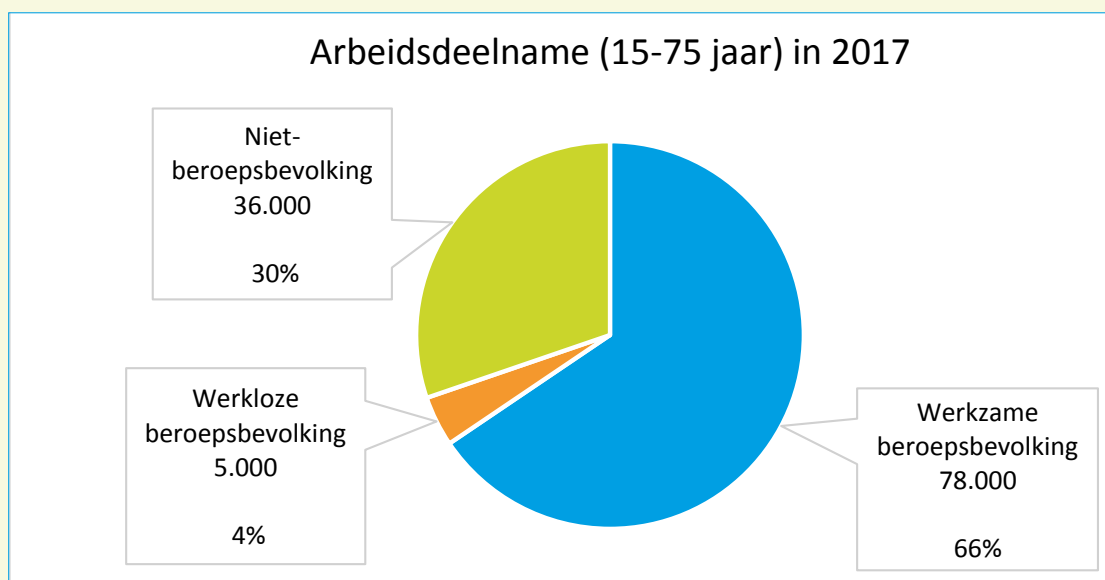
Aandachtssectoren	aantal banen	% van totaal aantal banen	aantal bedrijven (vestigingen)	% van totaal aantal bedrijven
Zakelijke en financiële dienstverlening	24.000	24%	4.400	30%
Health (gezondheids- en welzijnszorg)	18.930	19%	1.960	13%
Energie en energie gerelateerde bedrijven	7.270	7%	500	4%
Recreatie & Toerisme	7.180	7%	1.550	10%
Creatieve industrie	4.500	4%	2.570	17%

Figuur 11 Bron: PWE

Het aantal internationale bedrijven neemt af

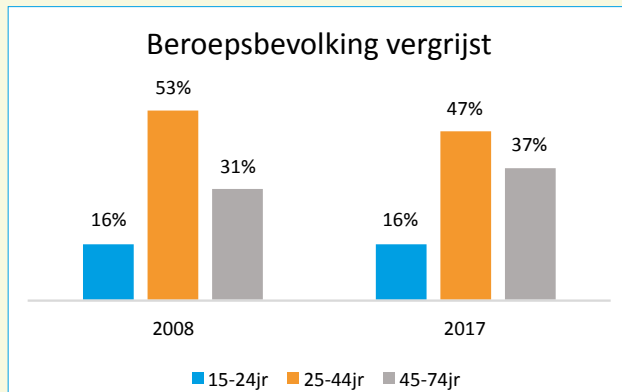
Er zijn op dit moment 170 internationale bedrijven gevestigd in Arnhem en die zorgen voor ca 5.000 banen. Het aantal internationale bedrijven in Arnhem laat een dalende trend zien. In 2013 waren er nog 200 (met 7.000 banen). De daling is het sterkst bij bedrijven in de grootteklasse 200-499 werkzame personen.

Beroepsbevolking vergrijst

Figuur 12 Bron: CBS

Van de 119.000 Arnhemmers (2017) in de leeftijd van 15-75 jaar behoort 83.000 tot de beroepsbevolking. De netto arbeidsparticipatie is 66%, in Nederland is dat 67%. De beroepsbevolking bestaat uit werkzame beroepsbevolking (personen met betaald werk) en werkloze beroepsbevolking (personen die recent op zoek zijn naar werk en direct aan de slag kunnen). Tot de niet-beroepsbevolking behoren personen zonder werk en die ook niet op zoek zijn naar werk.

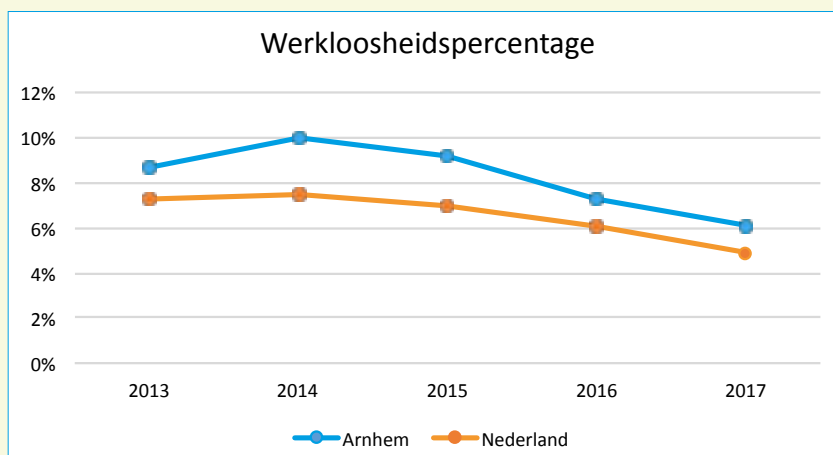

Figuur 13 Bron: CBS

De beroepsbevolking vergrijst. Het aandeel 45-74-jarigen steeg in 10 jaar van 31% naar 37%.

Werkloosheid daalt

Het CBS berekent het werkloosheidspercentage op basis van een gemiddelde over een jaar. Arnhem kende in 2017 een werkloosheid van 6,1% en Nederland 4,9%. De werkloosheid steeg fors tijdens de economische crisis vanaf 2008-2009. Sinds 2015 is weer een dalende trend te zien, zowel in Nederland als in Arnhem. Het CPB (september 2018) verwacht dat de werkloosheid in Nederland in 2018 zal uitkomen op 3,9% en in 2019 verder zal dalen naar 3,5%, het laagste percentage sinds 2001.

Figuur 14 Bron: CBS

Uit UWV-cijfers blijkt dat het aantal WW-uitkeringen in Arnhem in de periode juni 2017 tot juni 2018 daalde van 3.947 naar 3.082, een daling van 21,9%. Landelijk was de daling 22,6% en in arbeidsmarkt-regio Midden-Gelderland 24,1%. Zowel in Arnhem als de rest van Nederland ligt de oorzaak vooral in het feit dat minder mensen een beroep doen op de WW, terwijl de uitstroom uit de WW op peil blijft.

Aantal vacatures neemt toe

Eind 2017 waren er in Nederland voor iedere vacature 1,8 werklozen. Volgens het CBS is de krapte op de arbeidsmarkt bijna weer op het niveau van vlak voor de crisis, toen er 1,3 werklozen per vacature waren. Het aantal vacatures neemt toe maar ook de gemiddelde tijd dat vacatures openstaan door het tekort aan geschikte kandidaten.

Het aantal online vacatures is in de regio Arnhem in de afgelopen 5 jaar flink gestegen. Dit geldt voor alle opleidingsniveaus. Het gevraagde opleidingsniveau is in de regio Arnhem hoger dan in de rest van Nederland. In de regio is bijna de helft van de vacatures op HBO- of HBO-/WO-niveau, in de rest van Nederland ca. 35%. Het aandeel vacatures op VMBO-/MBO-niveau is lager dan in de rest van Nederland. In de regio is er relatief veel vraag naar IT en engineering. Opvallend is dat in de regio 75% van de vacatures een vast contract betreft, in de rest van Nederland is dat 65%.

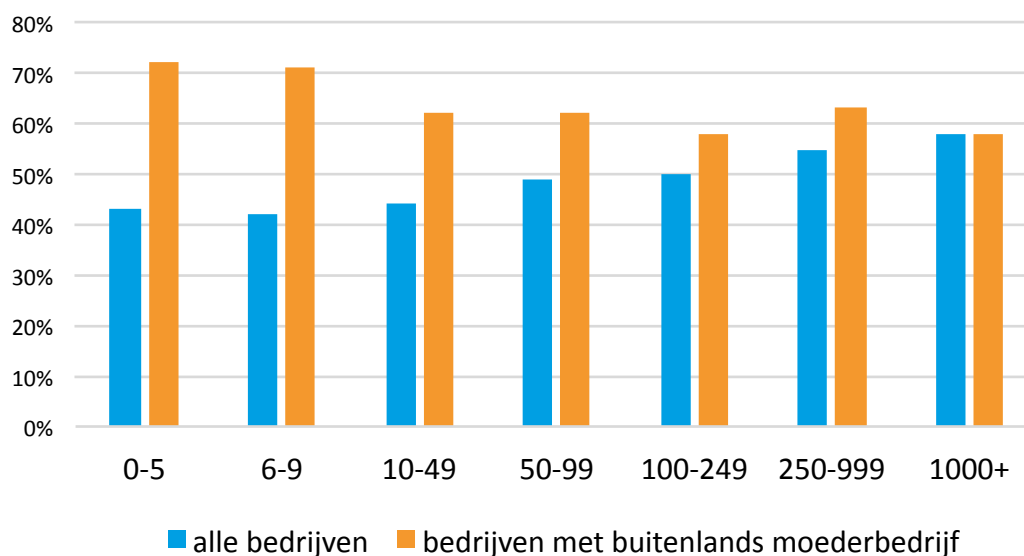
Smart City

Pilot Vitale economie

Binnen het programma Vitale Economie neemt de versterking van de Arnhemse werkgelegenheid een belangrijke positie in. De gemeente wil beter inzicht krijgen in de factoren die daar invloed op hebben om gerichte interventies te kunnen doen. De huidige beschikbare data is vaak statisch en reflecterend waardoor gemeente Arnhem onvoldoende in staat is proactief te handelen. Beleidsmedewerkers zouden bijvoorbeeld willen weten welke bedrijven dreigen te vertrekken uit Arnhem. Tezamen met een onafhankelijk organisatieadviesbureau is een dataset gecreëerd (met o.a. BAG-gegevens en PWE-data) van alle bedrijven met meer dan 4 medewerkers in de regio. Vervolgens is gekeken welke van deze bedrijven de afgelopen jaren vertrokken zijn of zich juist gevestigd hebben in Arnhem. Uit de pilot komt naar voren dat er een verband lijkt te bestaan tussen de grootte van een bedrijf en de kans op een verhuizing. Hoe groter het bedrijf, hoe groter de kans op een verhuizing. Bij bedrijven met een buitenlandse moeder lijkt juist het omgekeerde het geval.

% bedrijven dat verhuisd is in periode 2002-2018
in relatie tot aantal werkzame personen

Figuur 15 Bron: gemeente Arnhem/CBS

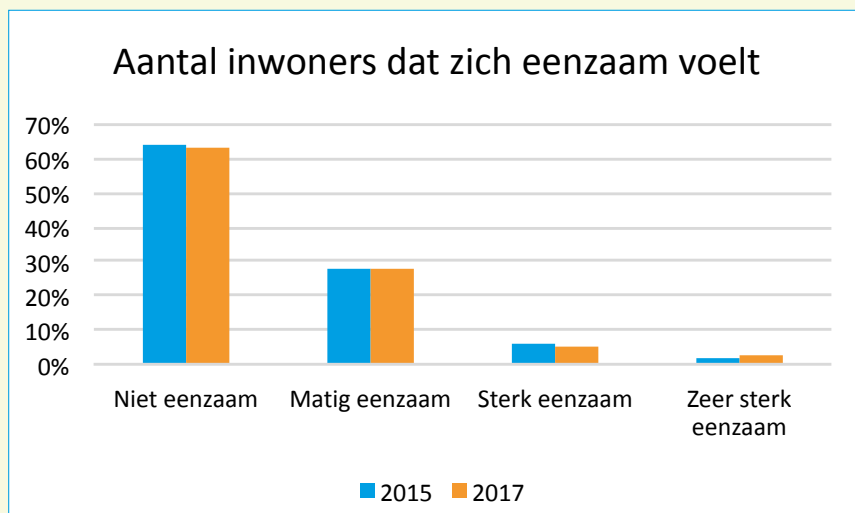

Samenvatting

Het welzijn en de gezondheid van Arnhemmers wordt zichtbaar op verschillende terreinen. Belangrijke thema's zijn voortijdige schoolverlating, sociale binding, sportgedrag, ervaren gezondheid en het sociaal domein. Opvallende ontwikkelingen op het gebied van welzijn en gezondheid zijn:

- 37% van de Arnhemmers voelt zich matig tot zeer sterk eenzaam en dit percentage is stabiel gebleven.
- er is een stabiel aandeel sportende Arnhemmers: 64%.
- 78% van de Arnhemmers ervaart een goede lichamelijke gezondheid, maar tussen wijken zijn grote verschillen te zien.

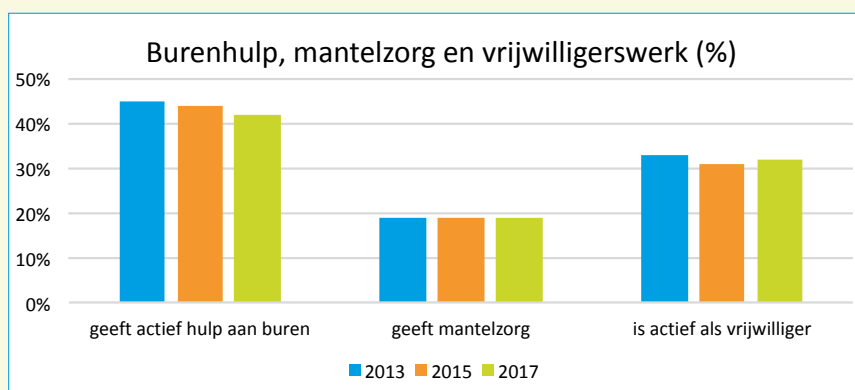
Het aantal inwoners dat zich eenzaam voelt blijft gelijk

Figuur 16 Bron: Leefbaarheid & Veiligheid 2017 gemeente Arnhem

Het aantal inwoners dat zich [eenzaam voelt](#) blijft nagenoeg gelijk ten opzichte van 2 jaar geleden: 37% voelt zich matig tot zeer sterk eenzaam. In het verlengde hiervan geeft 12% aan ontevreden te zijn over de sociale contacten. Per wijk zijn grote [verschillen](#) te zien. In Arnhemse Broek is meer dan de helft matig-sterk eenzaam en in Velperweg e.o. is dat 1 op 4.

Stabiel percentage Arnhemmers dat elkaar helpt en voor elkaar zorgt

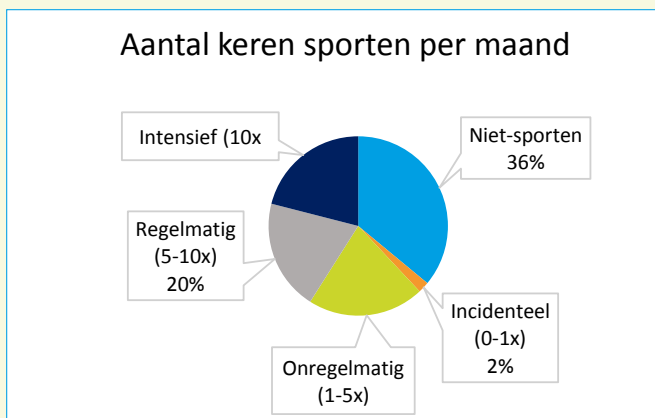

Figuur 17 Bron: Leefbaarheid & Veiligheid 2017 gemeente Arnhem

Meer dan 40% van de Arnhemmers geeft wel eens actief [hulp](#) aan zijn burenen. Dit percentage lijkt sinds 2013 iets af te nemen, hoewel de verschillen niet groot zijn. Eén op de vijf Arnhemmers geeft mantelzorg en dit is stabiel sinds 2013. Het aandeel vrijwilligers in Arnhem schommelt sinds 2013 rond de 33%.

Aandeel sportende Arnhemmers onveranderd

64% van de Arnhemmers geeft aan te [sporten](#). Dat percentage verandert nauwelijks sinds 2011. De intensiteit van sporten varieert. Wel blijkt dat hoger opgeleiden vaker en intensiever sporten dan lager opgeleiden.

Figuur 18

Bron: Leefbaarheid & Veiligheid 2017 gemeente Arnhem

Uit cijfers van de GGD blijkt dat het percentage kinderen (0-11 jaar) dat lid is van een sportvereniging is gestegen van 65% in 2009 naar 75% in 2017, een vergelijkbaar percentage met de regio Gelderland-Midden.

Levensverwachting neemt toe, grote verschillen gezondheid tussen wijken

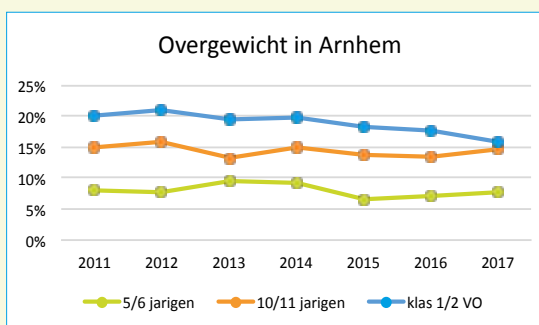
We worden steeds ouder. In Nederland is de levensverwachting tussen 2000 en 2016 toegenomen van 78 naar 81,6 jaar. Arnhemmers leven gemiddeld iets korter (79,7 jaar), maar dit is vergelijkbaar met gemeenten die eenzelfde inwonersamenstelling hebben.

Van de Arnhemmers ervaart 78% een goede [lichamelijke gezondheid](#) in 2017 (2015: 80%). Per wijk zien we grote verschillen: in Presikhaaf-West voelt 61% zich lichamelijk gezond en in Schaarsbergen e.o. is dat 86%. 87% van de Arnhemmers ervaart een goede psychische gezondheid. In 2013 was dat nog 91%.

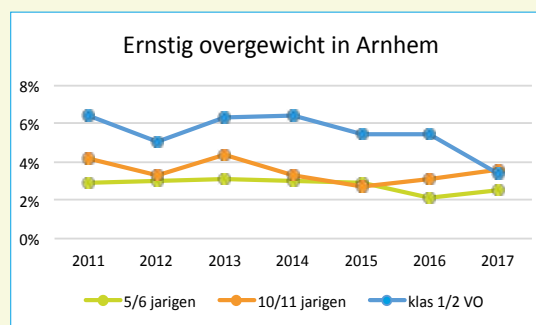
Gezondheid jeugd en aanpak obesitas speerpunt van beleid

Arnhem investeert al langere tijd in de aanpak voor vermindering van het aantal kinderen en jongeren met overgewicht/obesitas. Kinderen met overgewicht/obesitas krijgen namelijk vaak op latere leeftijd te maken met ziektes, zoals diabetes, hart- en vaatziekten.

Een voorbeeld van deze aanpak is het programma Jongeren op Gezond Gewicht (JOGG). Dit programma is gericht op samenwerking van alle betrokken partijen in een wijk/buurt op het gebied van sport/ beweeg- en speelfaciliteiten. Daarnaast richt het zich op meer aandacht voor gezonde voeding en beweging in de [wijk](#).

Figuur 19 Bron: GGD Gelderland Midden

Figuur 20 Bron: GGD Gelderland Midden

De GGD Gelderland-Midden heeft zicht in de ontwikkeling van overgewicht onder jeugdigen. Er zijn drie leeftijden waarop gemeten wordt. Bovenstaande grafieken laten de cijfers voor Arnhem zien. De trend die in Arnhem zichtbaar is, is vergelijkbaar met de regio. De percentages liggen in Arnhem wel iets hoger dan voor de gehele regio.

Uit een analyse van GGD komt naar voren dat de trend dalend lijkt voor de groep klas 1/2 VO, maar deze daling is niet significant. GGD noemt als mogelijke verklaring het feit dat (over-)gewicht volop de aandacht krijgt, zowel internationaal, nationaal maar zeker ook lokaal. Hierdoor lijkt er langzaam een stabilisatie en misschien wel een daling op te treden.

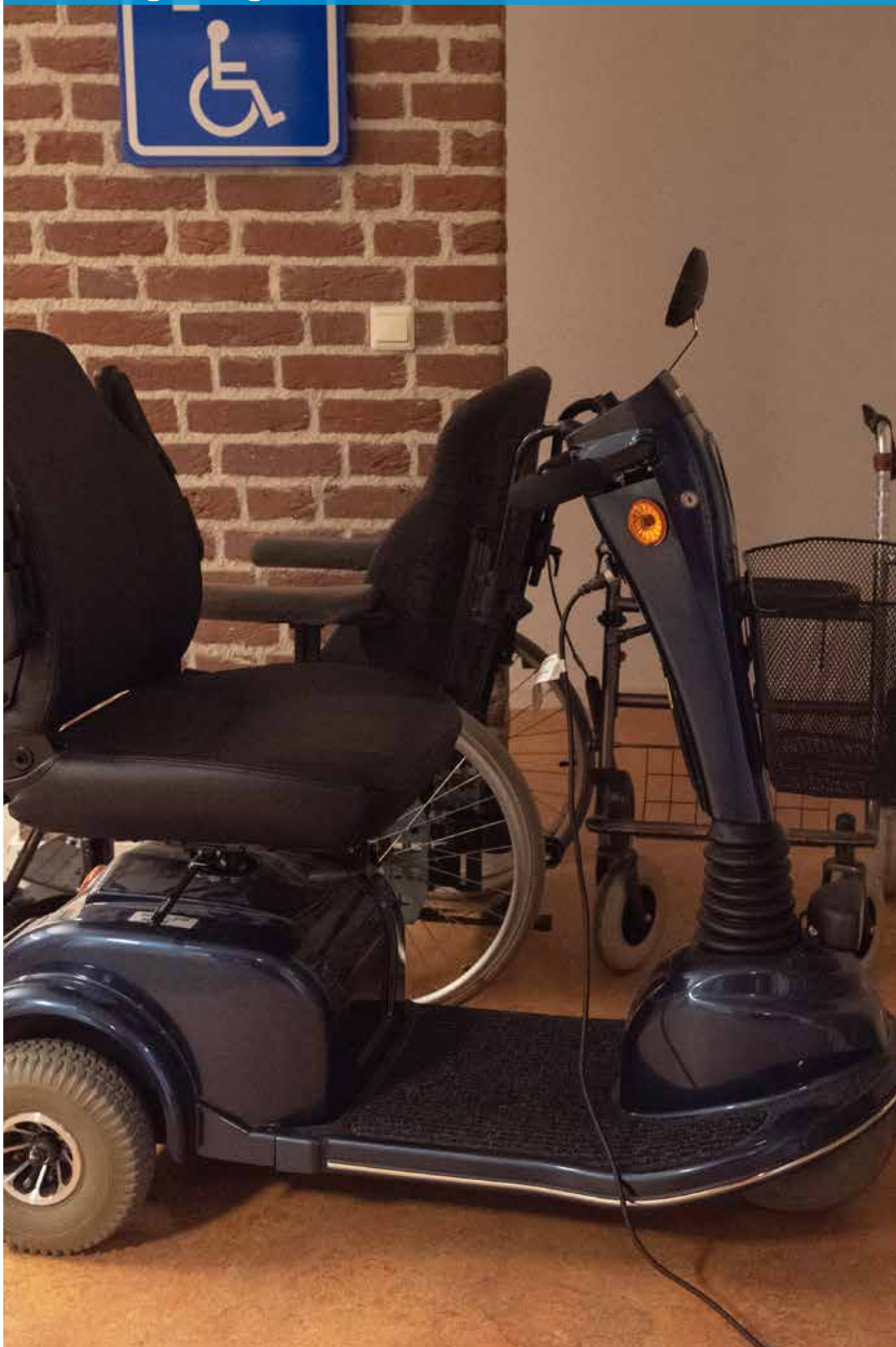
Smart City

Pilot Obesitas bij kinderen moet zorgen voor standaardaanpak op basis van data

Gemeente Arnhem verkent op dit moment samen met GGD, Rijnstate en Zorgverzekeraar Menzis welke bijdrage het gebruik van data met geavanceerde onderzoekstechnieken (datascience) actuele en vernieuwende inzichten kan bieden rekening houdend met privacy, ethische en juridische belemmeringen.

Deze pilot richt zich specifiek op voorspellende inzichten, om preventie en vroegsignalering van jongeren met overgewicht/obesitas mogelijk te maken. Te denken valt bijvoorbeeld aan schooluitval, de wijk of buurt van de jongeren, het beroep op de jeugdhulpverlening en Wmo-voorzieningen. Vervolgens wordt deze data gecombineerd, geanalyseerd en gevisualiseerd. De resultaten van deze pilot worden gebruikt om de bestaande aanpak voor het terugdringen van overgewicht en obesitas door te ontwikkelen.

Samenvatting

Sinds 1 januari 2015 zijn gemeenten verantwoordelijk voor de jeugdzorg (kinderen tot 18 jaar) en zorg in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Op basis van de cijfers van de afgelopen drie jaar vallen de volgende zaken op:

- een stijgend beroep op Jeugdwet-voorzieningen, vooral in de categorie 'jeugdhulp zonder verblijf'.
- het hoogste percentage toewijzingen 'jeugdhulp zonder verblijf' is te zien in Elden en De Laar: 14,1% van alle jeugdigen.
- een stijging van toewijzingen Wmo, vooral door toename van de categorie 'ondersteuning thuis'.

Jeugdzorg is de overkoepelende term voor:

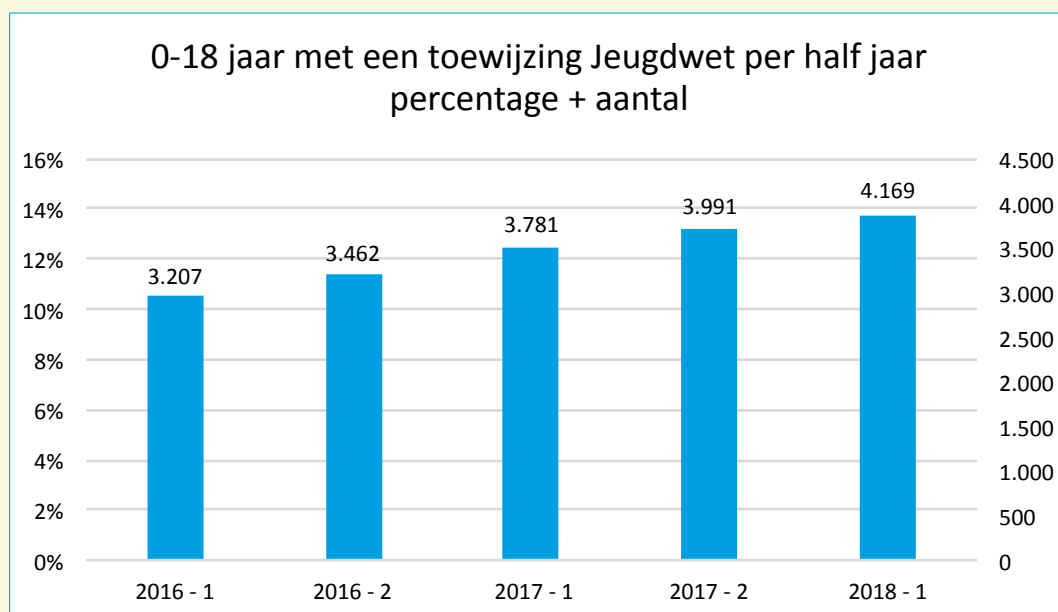
1. **jeugdhulp** (met of zonder verblijf): wordt gegeven aan jongeren en hun ouders bij psychische, psychosociale en/of gedragsproblemen, een verstandelijke beperking of bij opvoedingsproblemen.
2. **jeugdbescherming**: een maatregel die de rechter dwingend oplegt als de veiligheid en ontwikkeling van een kind in het geding zijn. Het kind wordt dan onder toezicht gesteld of onder voogdij geplaatst.
3. **jeugdreclassering**: bedoeld voor jongeren vanaf 12 jaar die met de politie in aanraking zijn geweest en een proces-verbaal hebben gekregen. Jeugdreclassering wordt opgelegd door de kinderrechter of de officier van justitie.

De **Wmo-voorzieningen** zijn verdeeld over 4 hoofdcategorieën:

1. **Hulp bij huishouden**
2. **Ondersteuning thuis** o.a. begeleiding, dagbesteding en participatie (activerend werk en arbeidsmatige dagbesteding)
3. **Hulpmiddelen en Diensten** o.a. vervoersvoorzieningen, rolstoelen en woonvoorzieningen
4. **Verblijf en opvang** (beschermd wonen)

De informatie die over de Jeugdwet (Jw) en Wmo wordt getoond heeft betrekking op de **toegewezen voorzieningen**. Een toegewezen voorziening houdt in dat de inwoner een beschikking voor een voorziening heeft ontvangen. Het aantal toewijzingen is een indicator voor het aantal personen dat een beroep doet op die voorziening. Niet alle afgegeven toewijzingen worden ook werkelijk omgezet in geleverde zorg, het is dus niet hetzelfde als het **zorggebruik**. Het aantal personen dat uiteindelijk geen gebruik maakt van een voorziening terwijl er wel een toewijzing is afgegeven betreft grofweg 13% bij de Jw en 4% bij de Wmo.

Stijging beroep op Jeugdwetvoorzieningen

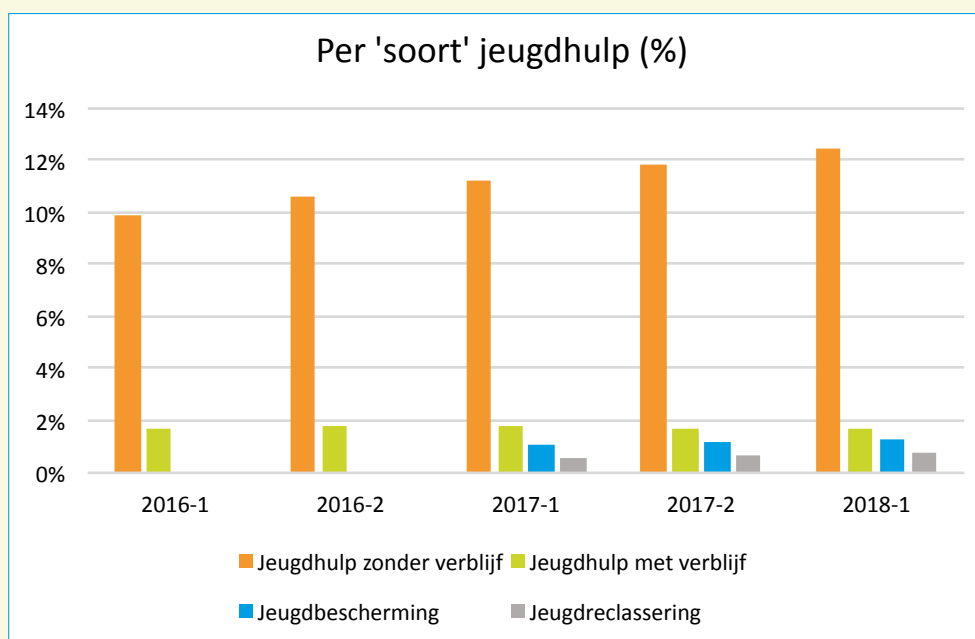
Figuur 21 Bron: Gemeente Arnhem

Het aantal personen dat in Arnhem een beroep doet op de jeugdhulpverlening stijgt. Arnhem volgt daarmee de landelijke trend. In de eerste helft van 2018 deden in Arnhem ruim 4.100 jeugdigen (unieke personen) een beroep op de jeugdhulpverlening en dat is ruim 13% van het totaal aantal jeugdigen tot 18 jaar. Dit kunnen jongeren zijn die nu nog steeds gebruik maken van zorg, maar ook jongeren die er bijvoorbeeld maar 2 maanden gebruik van hebben gemaakt en die nu geen hulp meer nodig hebben.

Soort Jeugdhulpaantal (aantal unieke personen)	2016-1	2016-2	2017-1	2017-2	2018-1
Jeugdhulp zonder verblijf	2.986	3.217	3.391	3.588	3.779
Jeugdhulp met verblijf	502	548	545	528	518
Jeugdbescherming	Niet bekend	Niet bekend	335	350	379
Jeugdreclassering	Niet bekend	Niet bekend	139	152	155

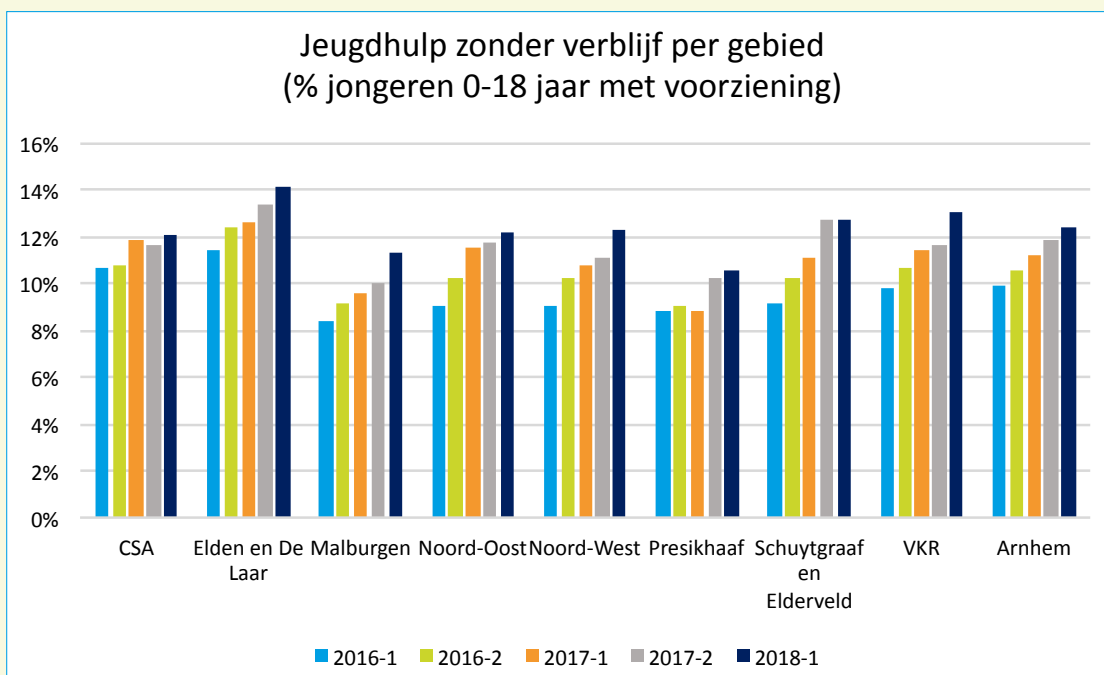
Figuur 22 Bron: Gemeente Arnhem

In percentages zien we de volgende verdeling:

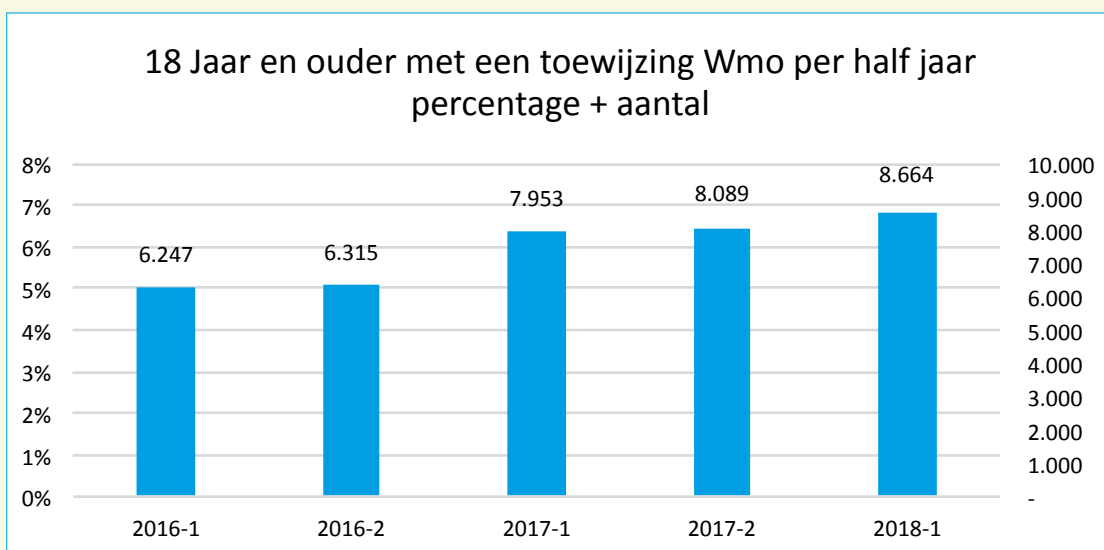
Figuur 23 Bron: Gemeente Arnhem

Als we kijken naar de geografische spreiding van 'jeugdhulp zonder verblijf' zien we dat in elk van de acht Arnhemse gebieden een stijging heeft plaatsgevonden. Het hoogste percentage toewijzingen is te zien in Elden en De Laar met 14,1% van alle jeugdigen. In Presikhaaf is dit het laagste met 10,5%. Gemiddeld in Arnhem gaat het om 12,4%.

Figuur 24 Bron: Gemeente Arnhem

Stijging toewijzingen Wmo

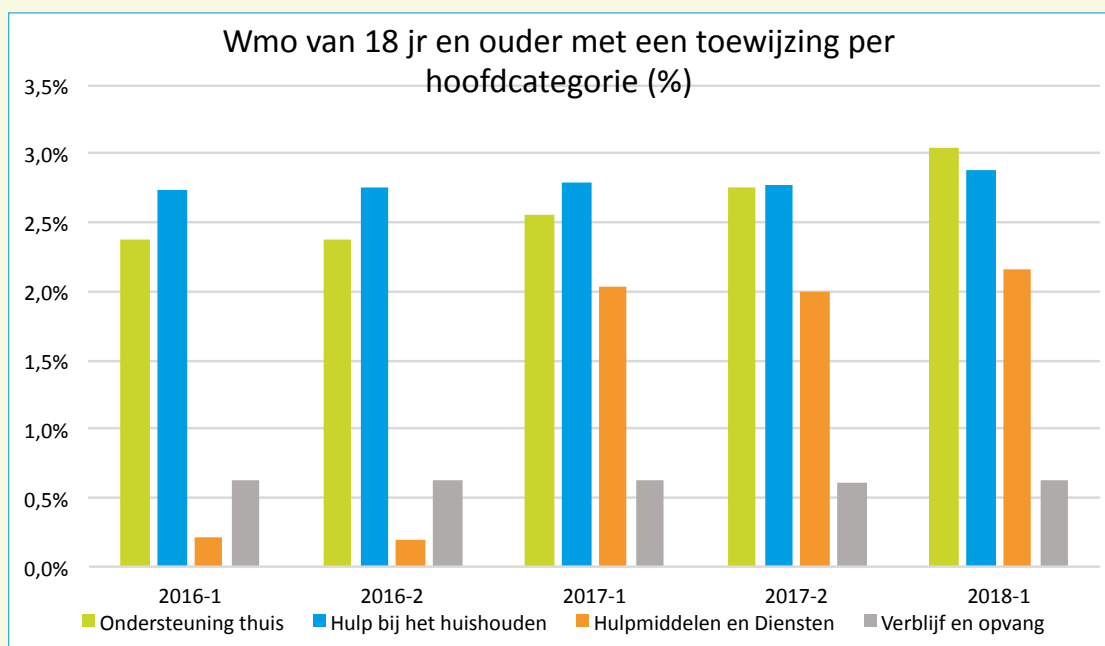

Figuur 25 Bron: Gemeente Arnhem

In de eerste helft van 2018 deden ruim 8.600 personen een beroep op een Wmo-voorziening en dat is bijna 7% van de bevolking van 18 jaar en ouder. De 'sprong' (+1.600) in de eerste helft van 2017 is grotendeels te verklaren doordat vanaf dat moment de categorie 'Hulpmiddelen en Diensten' werd toegevoegd aan de cijfers. Dit betreft vervoers- en woonvoorzieningen en rolstoelen. Hoewel pas over een korte periode cijfers beschikbaar zijn, lijkt het gebruik te stijgen.

Soort Wmo (aantal unieke personen)	2016-1	2016-2	2017-1	2017-2	2018-1
Ondersteuning thuis	2.927	2.964	3.210	3.457	3.851
Hulp bij het huishouden	3.374	3.434	3.506	3.476	3.661
Hulpmiddelen en Diensten	271	248	2.546	2.514	2.734
Verblijf en opvang	786	790	778	778	800

Figuur 26 Bron: Gemeente Arnhem

Figuur 27 Bron: Gemeente Arnhem

Vooral toename 'ondersteuning thuis'

De stijging in het aantal personen met een toewijzing Wmo is vooral een gevolg van een toename van 'ondersteuning thuis'. Landelijk en bij vergelijkbare gemeenten (Enschede en Tilburg) stijgt deze vorm van ondersteuning niet of minder. Bij 'hulp bij huishouden' is de stabiele trend vrijwel gelijk aan het landelijk beeld.

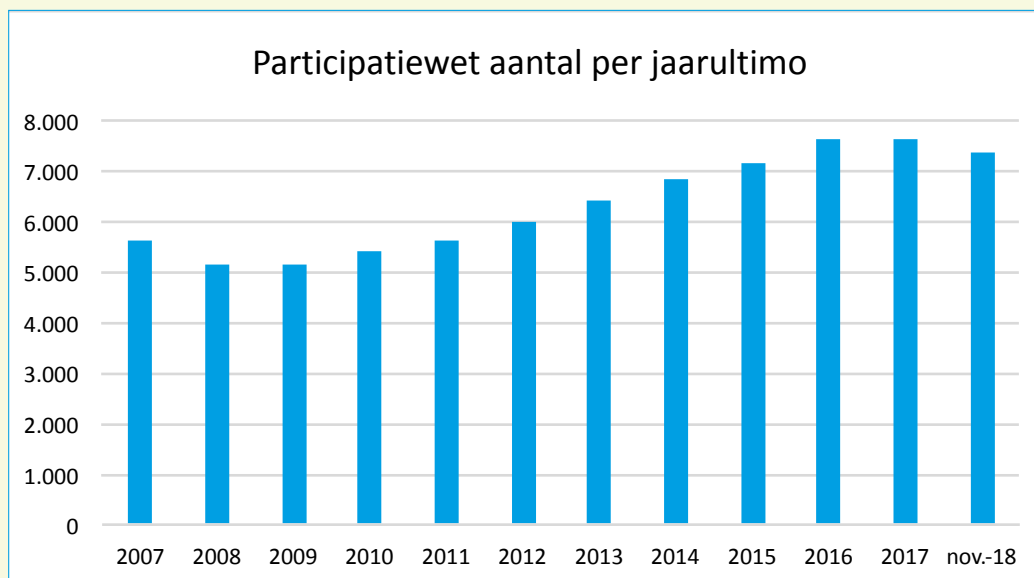

Samenvatting

- ongeveer 7.400 PW-uitkeringen; aantal daalt sinds 2017
- veel langdurige bijstand en vergrijzing van het bestand
- 1.200 uitkeringen langer dan 5 jaar aan 55-plussers
- aantal voortijdig schoolverlaters daalt
- laaggeletterdheid iets onder landelijk niveau; naar schatting gaat dit om een groep van 7.900 tot 10.300 mensen
- merendeel cliënten meldt zich voor maatschappelijke opvang binnen een maand nadat men dakloos is geworden.

Het aantal PW-uitkeringen daalt sinds 2017

Arnhem heeft historisch gezien een hoger percentage inwoners dat in de bijstand zit dan vergelijkbare gemeenten. Sinds het begin van de economische crisis in 2008-2009 is het aantal PW-uitkeringen (voorheen WWB) in Arnhem [gestegen](#) van 5.100 naar 7.700 in het voorjaar van 2017. Daarna kwam er een kentering. Onder impuls van een aantrekkende economie is het volume sinds die tijd maandelijks aan het dalen.

Figuur 28 Bron: Gemeente Arnhem

Veel langdurige bijstand en vergrijzing van het bestand

Het aantal mensen dat langdurig in de bijstand zit (langer dan 2 jaar) is in een jaar gestegen van 69% naar 73% (stand 1 augustus 2018). 46% heeft zelfs al langer dan 5 jaar een uitkering, landelijk is dat 37%.

Het [aantal uitkeringen](#) in de leeftijd tot 45 jaar neemt af t.o.v. een jaar geleden en bij 55+ neemt het aantal toe. De groep 55+ tot AOW-leeftijd vormt nu 25% van het bestand en een jaar geleden was dat nog 23%.

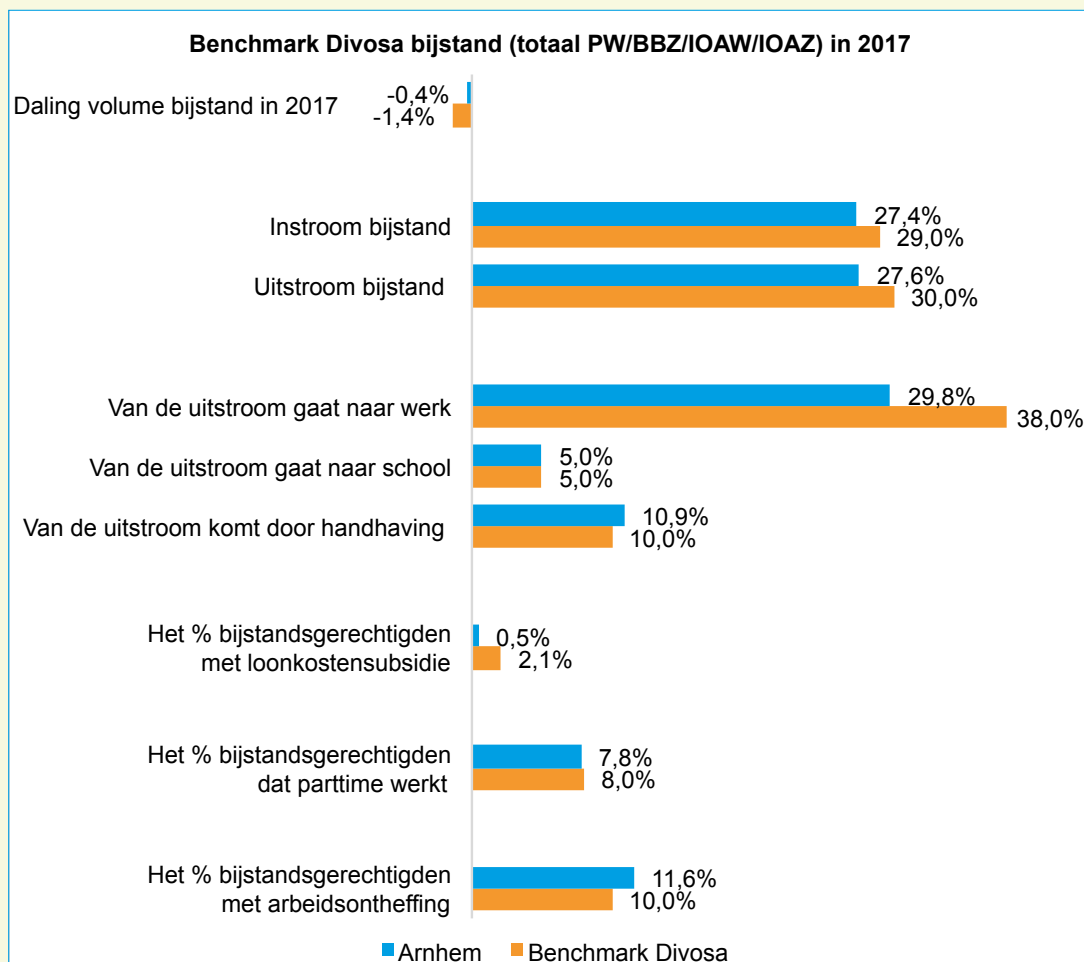
Als we kijken naar de combinatie van langer dan 5 jaar een uitkering en leeftijd 55+ tot AOW dan gaat dit om een groep van ongeveer 1.200 personen (16% van het totale bestand).

Vergelijking Arnhem met de benchmark van Divosa

De benchmark Divosa analyseert de cijfers van 223 gemeenten (stand 1 januari 2018). Zij vertegenwoordigen 57% van het totaal aantal van 380 gemeenten in 2018. Afgemeten naar het bijstandsbestand is de dekking 87%. Daarmee geeft de benchmark een representatief beeld van de landelijke ontwikkelingen.

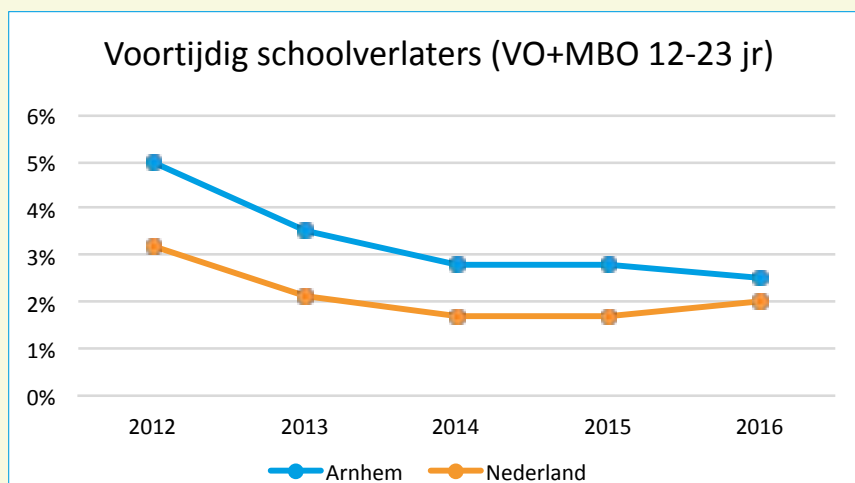
De bijstand daalt in Arnhem langzamer dan in de benchmarkgemeenten, maar ook de in- en uitstroom zijn lager. Deze twee indicatoren hangen nauw met elkaar samen. Een voorbeeld: streng aan de poort betekent weinig instroom, maar daardoor ook minder uitstroom. Een hoog uitstroombestand wil daarom niet per definitie zeggen dat een gemeente succesvol is in haar aanpak om mensen naar werk te begeleiden.

In Arnhem gaat ongeveer 30% van de totale uitstroom naar werk, landelijk is dat 38%.

Figuur 29 Bron: Divosa

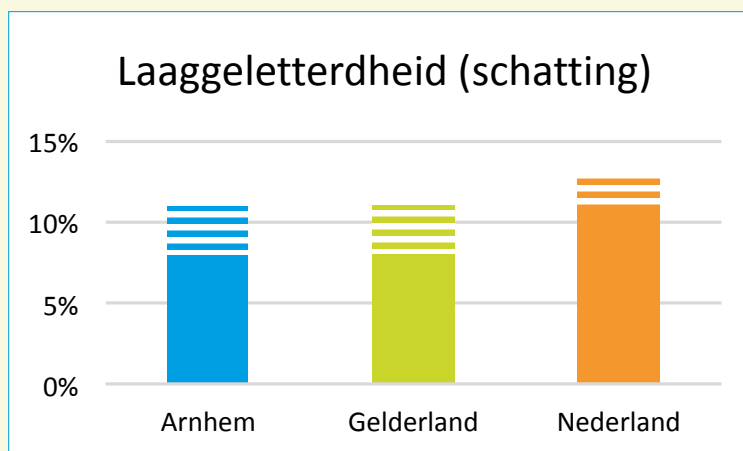
Schooluitval neemt af

Figuur 30 Bron: DUO; ministerie van OCW

Voortijdig schoolverlaters zijn leerlingen die het onderwijs verlaten zonder dat zij een startkwalificatie hebben behaald, dat wil zeggen een afgeronde opleiding op een minimaal onderwijsniveau. De oorzaken zijn divers (bijvoorbeeld gedragsproblemen), maar de gevolgen zijn vrijwel altijd dat bij die kinderen de ontwikkeling wordt verstoord en dat de kinderen het contact met leeftijdsgenoten verliezen. In Arnhem loopt het percentage schoolverlaters sneller terug dan Nederland, maar is nog wel hoger dan gemiddeld. In de regio Arnhem-Nijmegen is het verzuim al 3 jaar stabiel 1,7%.

Laaggeletterdheid verkleint kans op meedoen

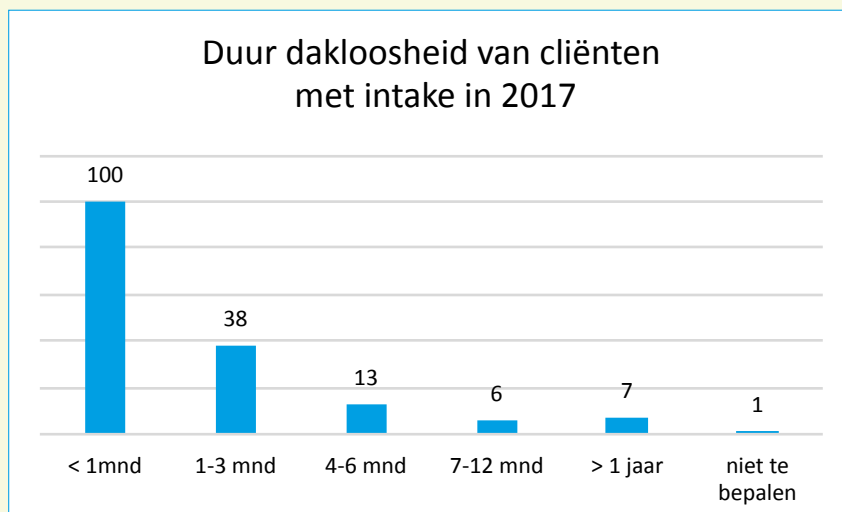

Figuur 31 Bron: Ineke Bijlsma, Stichting lezen en schrijven

Laaggeletterden zijn volwassenen die slechts een basale vorm van geletterdheid hebben, maar ook personen die moeite hebben met het begrijpen en toepassen van relatief eenvoudige taalopdrachten. De gevolgen voor betrokkenen kunnen groot zijn. Dit varieert van sociale gevolgen zoals isolement tot financiële: bijvoorbeeld het mislopen van toeslagen. Het percentage laaggeletterden ligt in Arnhem tussen 8-11%, dat is gelijk aan Gelderland maar lager dan in Nederland (11-13%). In Arnhem gaat het om een groep van 7.900-10.300 personen.

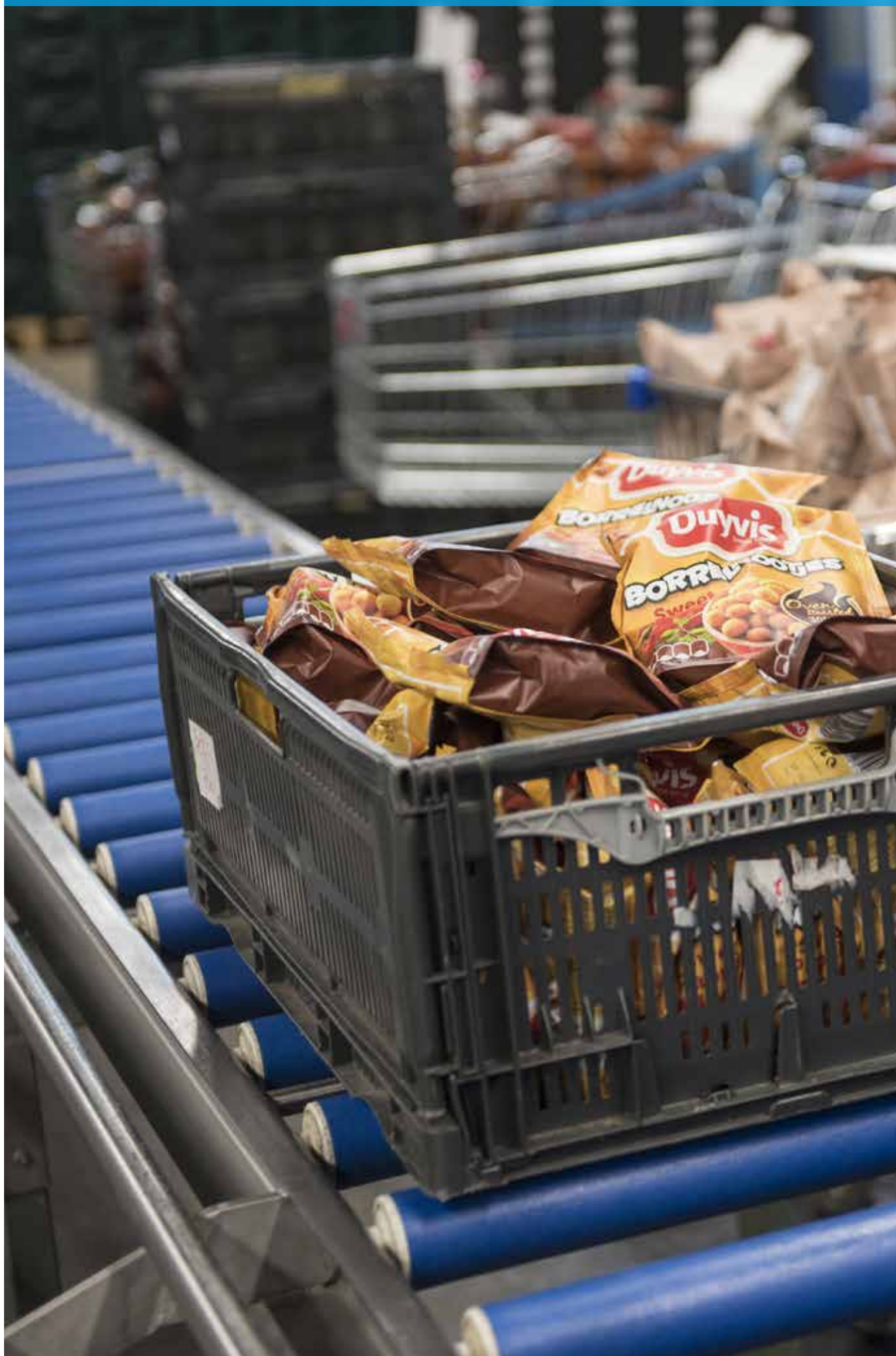
Arnhem is centrumgemeente voor maatschappelijke opvang

Arnhem verzorgt als centrumgemeente de opvang voor dakloze personen uit Regio Centraal Gelderland. In 2017 hebben 272 personen zich gemeld voor maatschappelijke opvang en daarvan kregen er 165 een intake. Redenen dat er geen intake plaatsvindt zijn bijvoorbeeld dat mensen toch geen opvang nodig hebben omdat ze een plek vinden in hun netwerk, in detentie komen, alleen een postadres willen, al een intakegesprek hebben gehad in de 3 maanden daarvoor, of voor opvang kiezen in het Stoelenproject.

Figuur 32 Bron: GGD Gelderland Midden

Het merendeel van die cliënten die zich melden voor de maatschappelijke opvang is op dat moment korter dan een maand dakloos. Hieruit kan geconcludeerd worden dat cliënten vrij snel na dakloosheid de weg weten te vinden naar maatschappelijke opvang.

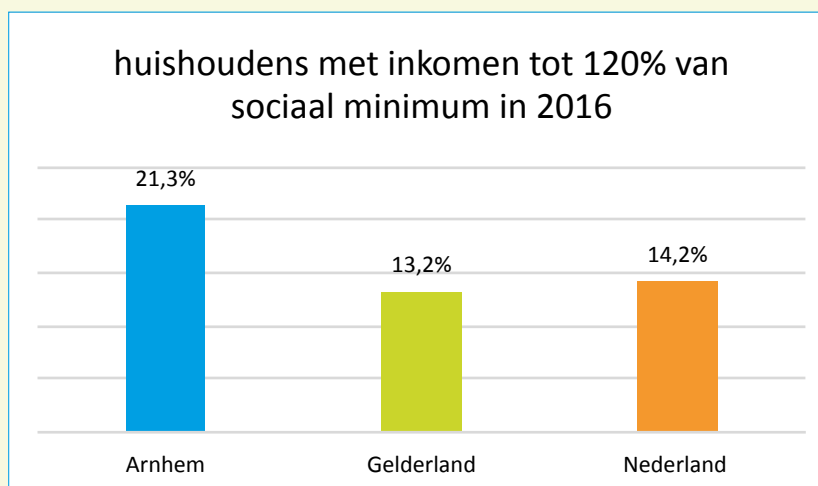
Samenvatting

Relatief veel Arnhemmers hebben een laag inkomen. Een risico dat hiermee gepaard gaat, is leven in armoede of het opbouwen van schulden. De cijfers laten het volgende beeld zien:

- ruim één op de vijf Arnhemse huishoudens leeft van een inkomen tot maximaal 120% van het sociaal minimum (2016).
- er zijn grote inkomensverschillen tussen wijken.
- 24% van de Arnhemse huishoudens heeft (enige) moeite met rondkomen.

Arnhem heeft in vergelijking met Nederland veel mensen met een laag inkomen

Van de Arnhemse huishoudens leeft 21,3% van een inkomen tot maximaal 120% van het sociaal minimum (2016). Dat is veel hoger dan in Gelderland (13,2%) en Nederland als geheel (14,2%). 16,7% van de kinderen leeft in een huishouden met een inkomen tot maximaal 120% van het sociaal minimum. Dit percentage is de afgelopen jaren wel aan het dalen: in 2014 was het nog 18,1%. Het aandeel huishoudens dat meer dan vier jaar het risico heeft op armoede is echter gestegen van 3,2% in 2014 naar 3,6% in 2015 en 4,0% in 2016.

Figuur 33 Bron: CBS

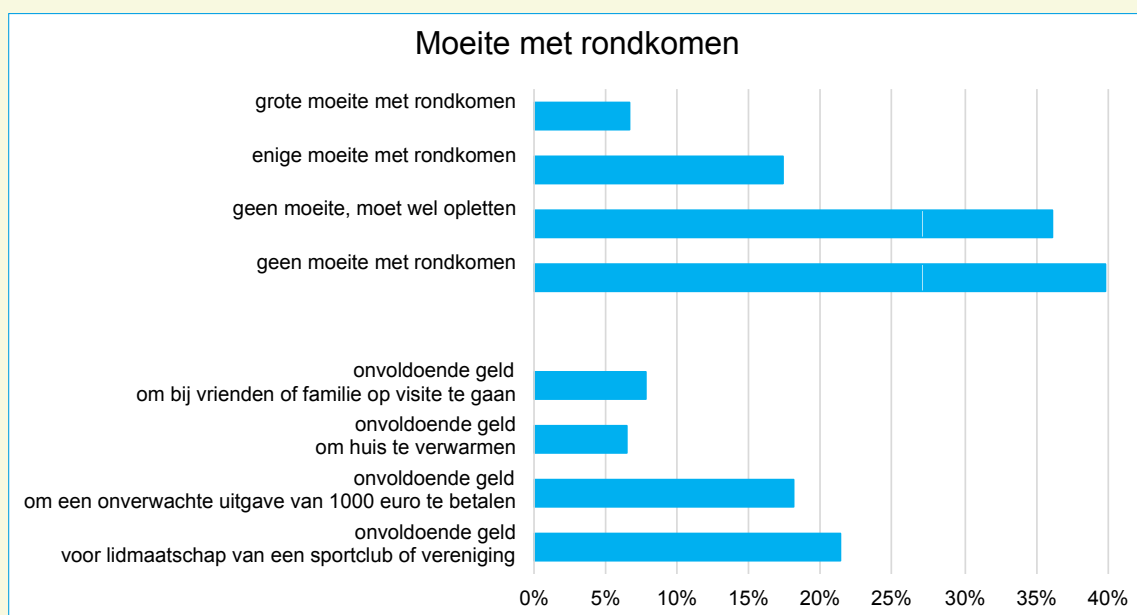
Grote inkomensverschillen tussen wijken

Er zijn [grote verschillen](#) tussen wijken. In wijken als Malburgen-Oost (Zuid), Geitenkamp, Presikhaaf-West, Arnhemse Broek en Klarendal heeft meer dan 30% van de huishoudens een inkomen tot 120% van het sociaal minimum (cijfers uit 2015). Voor de wijken Klingelbeek e.o., Burgemeesterswijk/Hoogkamp, Schaarsbergen e.o. en Alteveer/Cranevelt is dat minder dan 10%.

Bijna een kwart van alle volwassenen heeft moeite met rondkomen

Van alle Arnhemse volwassenen heeft 24% (enige) moeite met rondkomen, blijkt uit cijfers van de GGD. Van die groep heeft 1 op de 5 onvoldoende geld voor lidmaatschap van een sportvereniging. Dit heeft ook gevolgen voor kinderen:

- 25% van de Arnhemse kinderen (0 tot 11 jaar) is om die reden geen lid van een sportvereniging
- 30% van deze kinderen krijgt daarom geen nieuwe kleren, zoals een nieuwe winterjas of nieuwe schoenen.

Figuur 34 Bron: GGD Volwassenenmonitor 2016

Duizenden Arnhemmers hebben te maken met schulden

Naar schatting hebben tenminste 16.000 huishoudens in Arnhem te maken met schulden (op basis van onderzoek van Panteia, 2015). Exacte cijfers zijn hierover niet bekend.

Cijfers van PlanGroep en Rijnstad laten zien dat meer dan 1.000 Arnhemmers schuldhulpverlening krijgen (1.078 in 2016 en 1.085 in 2017). Daar bovenop hebben nog eens ruim 1.000 Arnhemmers te maken met problematische schulden waarvoor zij onder 'schuldenbewind' zijn gesteld, blijkt uit cijfers van de gemeente. Het percentage wanbetalers zorgpremie is wel afgenomen van 3,3% in 2015 naar 2,7% in 2017 (CBS).

Project Vroeg Eropaf signaleert beginnende schulden

Uit het project Vroeg Eropaf, dat inzet op het bereiken van mensen met beginnende schulden, zijn tussen maart 2017 en juli 2018 nog eens meer dan 1.200 Arnhemmers naar voren gekomen die meer dan één betalingsachterstand hadden bij energie- en waterleveranciers, woningbouwcorporaties of de gemeente. Hiervan waren 700 Arnhemmers nog niet bekend bij een hulpverlenende organisatie.

Smart City

Pilot GelrePas (GP) in de Blockchain

Blockchain wordt wel de grootste IT-revolutie genoemd sinds het ontstaan van Internet.

Het bekendste voorbeeld is de Bitcoin.

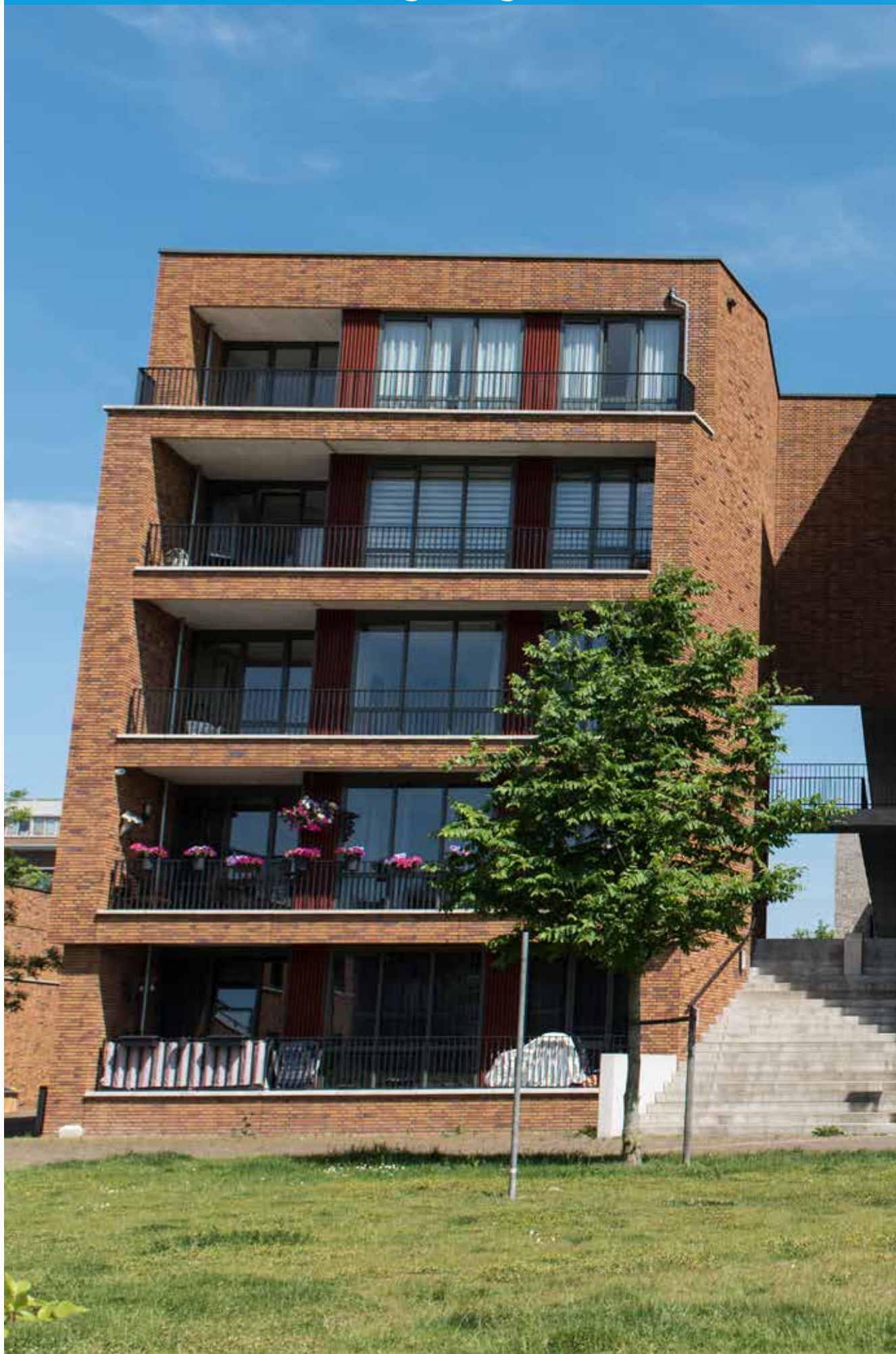
GelrePas voor mensen met inkomen tot 120% van bijstandsnorm

Met de GP kunnen minima tegen flinke kortingen, of soms zelfs gratis, meedoen aan activiteiten op het gebied van sport, cultuur en ontspanning. De GP wordt verstrekt in Arnhem (21.000) en omliggende gemeenten (8.500). Arnhem voert de regie voor de administratieve afhandeling en ontvangt daarvoor een financiële bijdrage van de aangesloten gemeenten.

Doel van de pilot: innoveren en kennisdelen

In deze pilot staat niet de techniek centraal maar juist de samenwerking met andere organisaties. De GP lijkt zich bij uitstek te lenen voor de Blockchain omdat de rechtmatigheidstoets en het gebruik van de GP gepaard gaan met veel administratieve handelingen waarbij vele partijen betrokken zijn. Denk hierbij aan de ingeleverde (korting)bonnen die gedeclareerd worden bij de gemeente. Op basis van de resultaten uit deze pilot wordt beoordeeld of Blockchain voor de GP gebruikt kan worden.

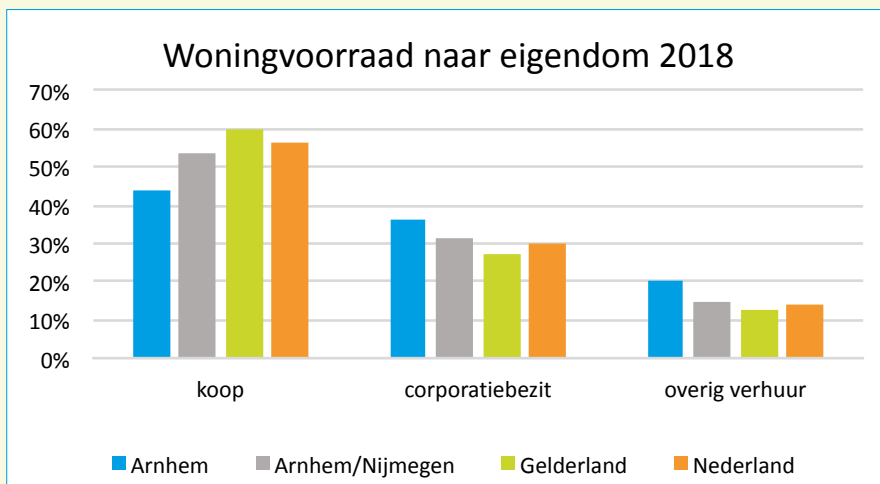

Samenvatting

- *relatief weinig koopwoningen en veel corporatiehuur*
- *gemiddelde vraagprijs woningen is lager dan landelijk of regionaal*
- *70% koopwoning heeft een WOZ-waarde van minder dan € 250.000*
- *ruim 70% sociale huurwoningen in goedkope segment (minder dan < € 593)*
- *rapportcijfer eigen woning 7,3*
- *ervaren wordt meer verloedering en toename sociale overlast*
- *Arnhem is aantrekkelijke stad om te wonen, vooral aanbod cultuur en veel groen (10e plaats in top 50 van steden)*
- *rapportcijfer veiligheid stabiel, misdaad daalt*

Veel sociale huur, weinig koopwoningen

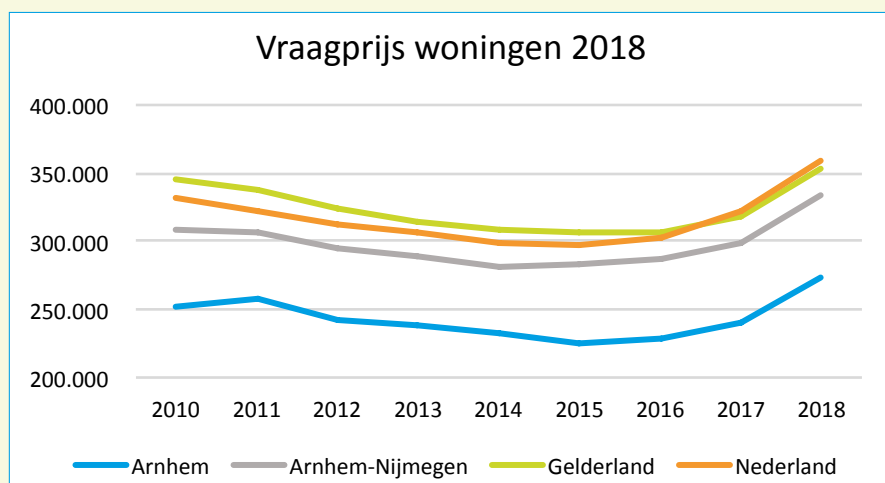

Figuur 35 Bron: Gemeente Arnhem

Arnhem heeft in totaal ongeveer 74.000 woningen, waarvan bijna 42.000 huurwoningen. Arnhem heeft relatief weinig koopwoningen en veel corporatiehuur; 36% van alle woningen is corporatiebezit (Nederland 30%).

Tussen [2006 en 2015](#) was er sprake een lichte stijging van het aantal koopwoningen. Sinds 2010 is ook het aantal corporatiewoningen gestegen. Sinds 2015 stijgt ook het aantal woningen in de particuliere verhuur. De prognose is dat het aantal koopwoningen tot 2045 zal blijven groeien waarbij de groei voor het grootste deel voor rekening van eengezinswoningen zal komen.

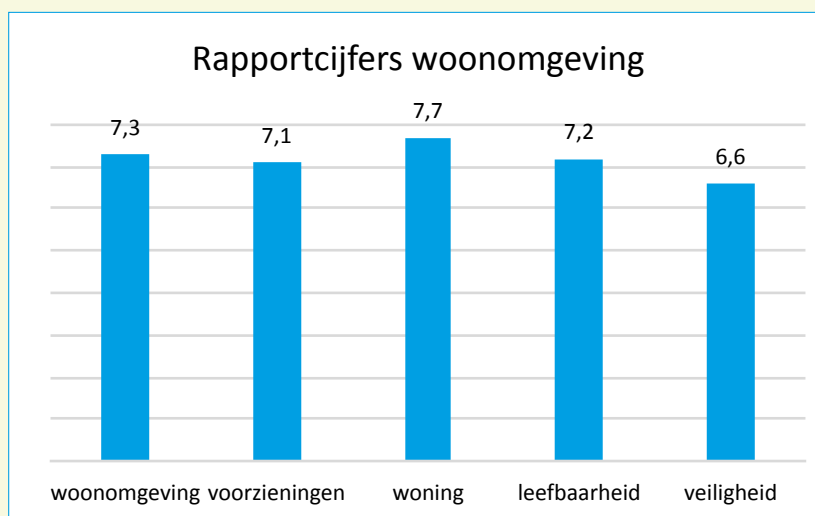
Vraagprijs woningen lager dan elders

Figuur 36 Bron: Huizenzoeker.nl

In Arnhem is de [gemiddelde vraagprijs](#) van woningen lager dan landelijk of regionaal, nl. € 273.000. Ongeveer 70% van de koopwoningen heeft een WOZ-waarde van € 250.000 of lager. Meer dan de helft van de sociale huurwoningen zit in het goedkope segment van € 412 tot € 593 en nog eens 20% onder de € 412. Veruit de meeste goedkope huurwoningen in Arnhem zijn dan ook flats/appartementen of tussenwoningen.

Arnhemmers zijn tevreden over woning en woonomgeving

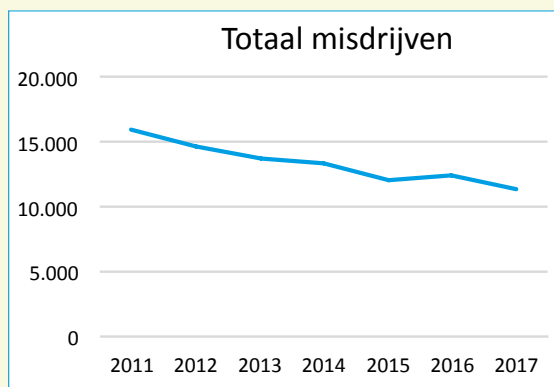
Figuur 37 Bron: Leefbaarheid & Veiligheid 2017 gemeente Arnhem

Arnhemmers zijn over het [algemeen tevreden](#) over hun woonomgeving. De rapportcijfers die bewoners voor de verschillende aspecten van hun woonomgeving geven, laten in de afgelopen jaren een stabiel beeld zien. In 2017 is het rapportcijfer voor de eigen woonomgeving 7,3 en voor de eigen woning 7,7. Arnhemmers ervaren wel in [toenemende mate](#) verloederende en sociale overlast.

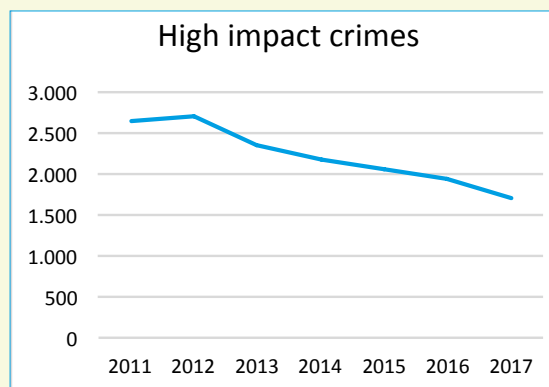
Arnhem is een aantrekkelijke plek om te wonen met groot cultureel aanbod en veel groen

Dat Arnhem toch een aantrekkelijke woonplaats is, blijkt uit de woonaantrekkelijkheidsindex van Atlas voor Gemeenten. Arnhem komt zowel in 2017 als in 2018 op de 10de plaats (van 50 steden) en scoort goed op de indicatoren cultureel aanbod en nabijheid van natuurgebieden. Op basis van het aantal bomen binnen de gemeentegrenzen is Arnhem een relatief groene stad, met meer groen dan de meeste andere steden. Van de provinciehoofdsteden is alleen Groningen nog groener.

Rapportcijfer veiligheid blijft stabiel, misdaad gedaald

Figuur 38 Bron: Politie Gelderland Midden

Figuur 39 Bron: Politie Gelderland Midden

Arnhemmers geven een 6,6 voor de veiligheid. Dit cijfer is al een aantal jaren stabiel. Het rapportcijfer voor veiligheid in Arnhem is vergelijkbaar met andere grote steden, maar iets lager dan het landelijk gemiddelde. Het aantal misdrijven laat de afgelopen jaren een [flinke daling](#) zien. Ook het aantal high-impact crimes is afgenomen. Highimpact crimes staat voor diefstal/inbraak, bedreiging, straatroof, openlijk geweld, overval in woning en mishandeling.

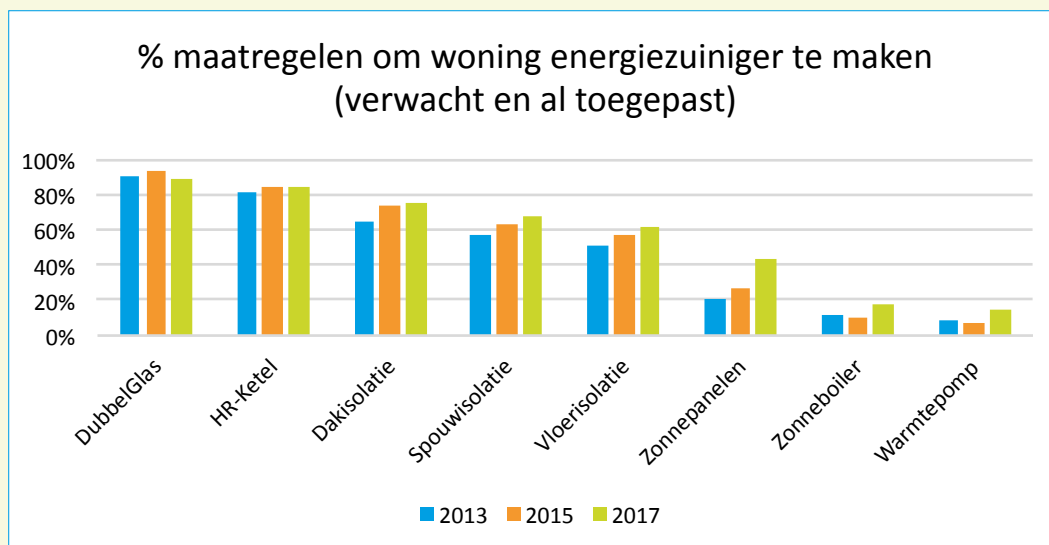

Samenvatting

- *steeds meer inwoners hebben dak-, spouw-, en vloerisolatie of zijn dat van plan.*
- *er is een stijgend aantal Arnhemmers dat zegt zonnepanelen te hebben of van plan is deze te installeren.*
- *via een gezamenlijke inkoopactie is meer dan 25.000 m² verduurzaamd (dak-vloer-spouw).*
- *particulier energieverbruik daalt (gas en elektriciteit)*
- *het grootgebruik van zonnepanelen is gestegen van 34% in 2017 naar 38% in 2018.*

Inwoners vaker van plan om te isoleren en zonnepanelen te plaatsen

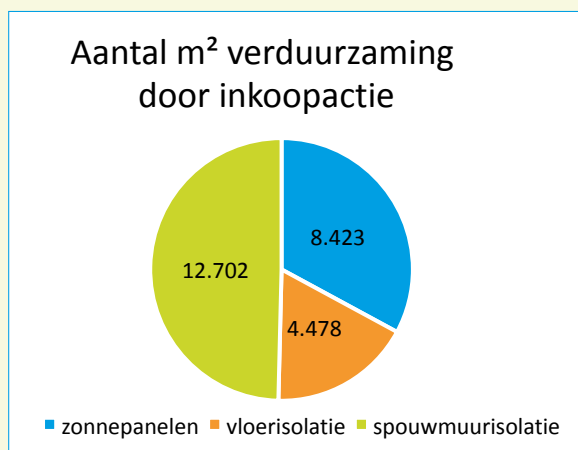
82% van de Arnhemmers is bereid om energie te besparen door het eigen huis energiezuiniger te maken. Veel maatregelen worden al genomen door inwoners, zoals dubbelglas en een HR-ketel. Inwoners geven steeds vaker aan al zonnepanelen te hebben of van plan te zijn zonnepanelen te nemen de komende vijf jaar.

Figuur 40 Bron: Panel Energie en duurzaamheid

Inwoners maken gebruik van energiebesparende maatregelen

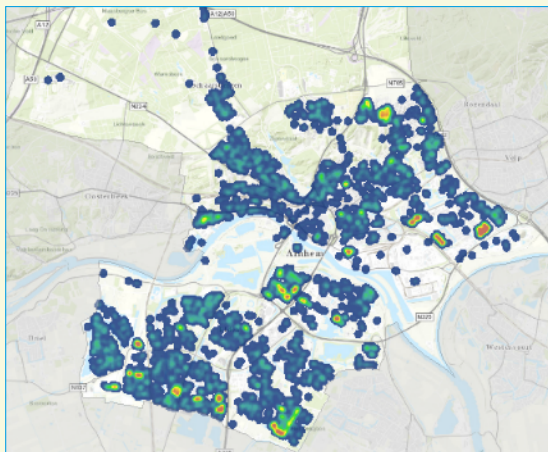
Vanaf april 2018 verstrekt de gemeente duurzaamheidsleningen voor het treffen van duurzame maatregelen zoals zonnepanelen en isolatie. Er is een budget van € 3 miljoen beschikbaar. In een halfjaar zijn inmiddels ruim 130 aanvragen ingediend met een gemiddeld bedrag van € 8.000. In 2017/2018 heeft de gemeente een inkoopactie georganiseerd voor zonnepanelen en isolatie. In de periode 2017 tot en met medio 2018 hebben daar meer dan 700 bewoners gebruik van gemaakt. In totaal heeft dit tot meer dan 25.000 m² verduurzaming geleid.

Figuur 41 Bron: Gemeente Arnhem

Het AANjaagfonds van de gemeente stimuleert particuliere initiatieven die zich inzetten om de buurt te verduurzamen. Dit fonds heeft al geleid tot 20 initiatieven. Duurzaam Craneveer is daar een voorbeeld van. Dit is een initiatief van bewoners uit de wijk Alteveer en Cranevelt. Het streven is om de wijk volledig energieneutraal te maken, waarbij het unieke karakter van de wijk behouden moet blijven. Voor de periode 2017-2018 is de doelstelling in de wijk 10% energie te besparen.

Zonnepanelen vooral bij nieuwbouw, toename grootgebruik

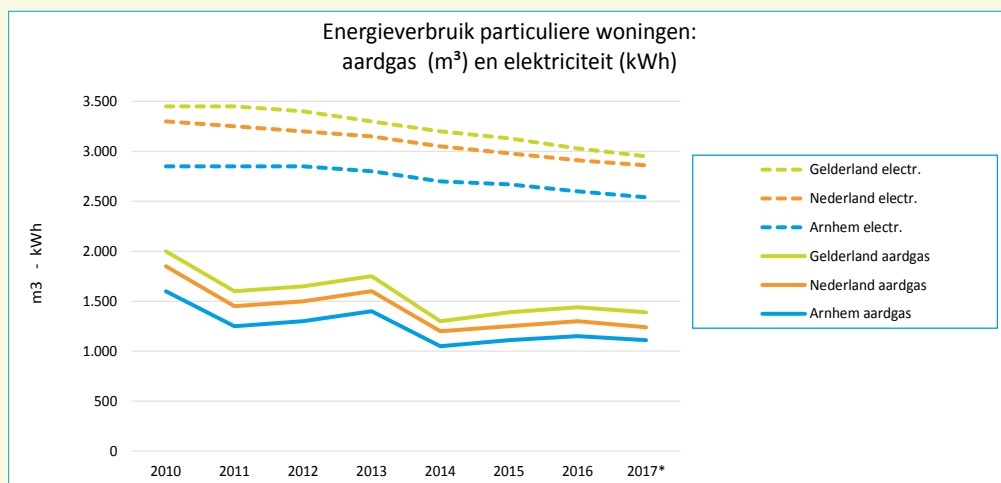

Verspreiding zonnepanelen en zonneboilers in de gemeente Arnhem

Figuur 42 Bron: Gemeente Arnhem

Het aantal zonnepanelen in Arnhem is nu circa 49.600 (schatting voor 2018), in 2017 was dat nog 34.600, een toename van ongeveer 43%. Van alle zonnepanelen is 38% grootgebruik (bedrijfsmatig maar ook bijvoorbeeld scholen). Een jaar geleden was dit 34%. Bij woningen zien we vooral zonnepanelen bij woningcorporaties en nieuwbouwwoningen. Op gemeentelijke gebouwen liggen inmiddels meer dan 4.000 zonnepanelen. Zo heeft zwembad De Grote Koppel (gemeentelijk vastgoed) in 2018 840 zonnepanelen gekregen, is daarnaast aangesloten op het warmtenet én het dak is geïsoleerd. Andere voorbeelden van grootgebruik zijn het Sportcentrum Papendal met 1.270 zonnepanelen en het winkelcentrum Kronenburg met 1.304 zonnepanelen.

Energieverbruik particuliere woningen daalt, meer aansluitingen warmtenet

Figuur 43 Bron: CBS

Het energieverbruik van particulieren (per woning) daalt sinds 2010. Arnhem loopt daarmee in de pas met Gelderland en Nederland. Er is wel een verschil tussen electriciteits- en gasverbruik. Verbruik elektriciteit blijft dalen, maar aardgasverbruik is sinds 2014 stabiel. Cijfers 2017 zijn voorlopig. In 2017 is het aantal aansluitingen van particuliere woningen op het warmtenet van Arnhem 7,4%. In 2012 was dat nog 5,9%. Per 1 oktober 2018 gaat het om bijna 10.000 aansluitingen: in Schuytgraaf 5.416 en in de rest van Arnhem 4.359. De aansluitingen op het warmtenet zijn verder toegenomen in 2018. Zo zijn onder andere 400 woningen op de Groningensingel (Vredenburg) aangesloten.

VAN WIJKEN WETEN

In 'Van wijken weten' vindt u een selectie van indicatoren op wijkniveau. Voor meer informatie verwijzen we u naar www.arnhem.incijfers.nl.

wijk	Centrum	Arnhem
Bevolking		
aantal inwoners	5.775	157.220
aantal huishoudens	4.250	80.190
% alleenstaanden	74%	49%
% oud (% 65+)	11%	15%
Arbeidsmarkt		
aantal bedrijfsvestigingen	1.530	14.790
aantal banen	17.210	102.030
% geregistreerde werkzoekenden	10%	11%
Welzijn en gezondheid		
% vrijwilligers	26%	32%
% actief buurtverbetering	12%	21%
% eenzaamheid	39%	36%
Jeugdzorg en WMO		
% wmo-voorziening	7,1%	6,8%
% 0-18 jr met toewijzing jeugdwet	20,6%	13,7%
Participatie		
% bijstandsgerechtigden	6,5%	7,0%
Armoede en schulden		
% arm (hh < 120%)	24%	21%
Wonen en leefomgeving		
aantal woningen	3.550	74.420
% corporatiebezit	23%	36%
rapportcijfer leefbaarheid	6,8	7,2
% onveiligheidsgevoel in eigen buurt	41%	28%
% woninginbraak	0,7%	0,7%

Hier vindt u een selectie van indicatoren op wijkniveau.

Voor meer informatie verwijzen we u naar www.arnhem.incijfers.nl

- De wijk heeft relatief veel jongvolwassen inwoners, studenten en alleenstaanden. Er zijn veel verhuisbewegingen in het Centrum.
- Het Centrum kent relatief weinig corporatiewoningen. Het aandeel particuliere huur is hoog, vergeleken met het Arnhems gemiddelde en neemt toe: kamers worden vooral verhuurd aan studenten. Er zijn veel flats, appartementen en woningen boven winkels.
- Inwoners zijn minder positief over het veiligheidsgevoel en de overlast in de wijk dan gemiddeld in Arnhem. Dit is inherent aan een centrum, gezien de samenstelling van de bevolking, de lage sociale cohesie, de concentratie van winkels en de uitgaansmogelijkheden.
- De werkloosheid en bijstandsdichtheid liggen rond het Arnhems gemiddelde.

wijk	Spijkertwarter	Arnhem
Bevolking		
aantal inwoners	6.590	157.220
aantal huishoudens	4.850	80.190
% alleenstaanden	76%	49%
% oud (% 65+)	7%	15%
Arbeidsmarkt		
aantal bedrijfsvestigingen	1.080	14.790
aantal banen	3.450	102.030
% geregistreerde werkzoekenden	12%	11%
Welzijn en gezondheid		
% vrijwilligers	33%	32%
% actief buurtverbetering	21%	21%
% eenzaamheid	36%	36%
Jeugdzorg en WMO		
% wmo-voorziening	5,8%	6,8%
% 0-18 jr met toewijzing jeugdwet	13,1%	13,7%
Participatie		
% bijstandsgerechtigden	7,1%	7,0%
Armoede en schulden		
% arm (hh < 120%)	25%	21%
Wonen en leefomgeving		
aantal woningen	3.360	74.420
% corporatiebezit	24%	36%
rapportcijfer leefbaarheid	6,6	7,2
% onveiligheidsgevoel in eigen buurt	44%	28%
% woninginbraak	0,4%	0,7%

Hier vindt u een selectie van indicatoren op wijkniveau.

Voor meer informatie verwijzen we u naar www.arnhem.incijfers.nl

- Het Spijkertwarter is een levendige wijk met een belangrijke woon- en werkfunctie, detailhandel en horeca. De Steenstraat fungeert als een route van en naar het stadscentrum.
- De wijk kent relatief veel jongvolwassen bewoners: 18- t/m 34-jarigen, studenten, alleenstaanden. Er zijn veel verhuisbewegingen.
- Het Spijkertwarter kent relatief veel particuliere huurwoningen, het aandeel corporatiewoningen is laag vergeleken met het Arnhems gemiddelde: kamers worden vooral verhuurd aan studenten.
- De veiligheid en overlast in de wijk zijn minder gunstig dan gemiddeld in Arnhem, dit wordt mede veroorzaakt door de concentratie en samenstelling van winkels en horeca.
- Het gemiddeld inkomen ligt beneden het gemiddelde van Arnhem.
- Er zijn relatief veel inwoners die sporten. Bijna een kwart van de inwoners zet zich in voor de buurt. Inwoners zijn minder dan gemiddeld tevreden over het aantal sociale contacten en relatief weinig inwoners kunnen bij buurtbewoners terecht voor hulp. Het aantal mantelzorgers in deze wijk ligt iets lager dan gemiddeld in Arnhem.

wijk	Arnhemse Broek	Arnhem
Bevolking		
aantal inwoners	5.920	157.220
aantal huishoudens	3.415	80.190
% alleenstaanden	59%	49%
% oud (% 65+)	8%	15%
Arbeidsmarkt		
aantal bedrijfsvestigingen	1.090	14.790
aantal banen	15.160	102.030
% geregistreerde werkzoekenden	17%	11%
Welzijn en gezondheid		
% vrijwilligers	30%	32%
% actief buurtverbetering	15%	21%
% eenzaamheid	44%	36%
Jeugdzorg en WMO		
% wmo-voorziening	9,8%	6,8%
% 0-18 jr met toewijzing jeugdwet	13,3%	13,7%
Participatie		
% bijstandsgerechtigden	12,5%	7,0%
Armoede en schulden		
% arm (hh < 120%)	34%	21%
Wonen en leefomgeving		
aantal woningen	2.850	74.420
% corporatiebezit	57%	36%
rapportcijfer leefbaarheid	6,5	7,2
% onveiligheidsgevoel in eigen buurt	39%	28%
% woninginbraak	0,4%	0,7%

Hier vindt u een selectie van indicatoren op wijkniveau.

Voor meer informatie verwijzen we u naar www.arnhem.incijfers.nl

- Het westelijk deel van het Arnhemse Broek is in de jaren '30 van de vorige eeuw gebouwd, het oostelijk deel is overwegend van kort na de Tweede Wereldoorlog. De wijk is de afgelopen jaren gerenoveerd. Nieuw is de woningbouwontwikkeling in het Nieuwe Kadewartier.
- De wijk heeft relatief veel 18- t/m 34-jarigen en weinig 65-plussers, veel alleenstaanden en veel personen met een Turkse migratieachtergrond. Het corporatiebezit in de wijk is hoog en er zijn relatief weinig koopwoningen.
- Het oordeel over woonomgeving, leefbaarheid en voorzieningen in de eigen buurt ligt beneden het Arnhems gemiddelde. Gevoelens van onveiligheid komen relatief vaker voor.
- De sociaaleconomische positie van de huishoudens is ongunstig: de werkloosheid en bijstandsdichtheid zijn, vergeleken met andere wijken, hoog. In vergelijking met andere wijken kent de wijk veel huishoudens met een laag inkomen.
- Er zijn relatief veel minimakinderen en gezinnen in de bijstand.
- Ook de sociale cohesie lijkt minder sterk in het Broek. Een relatief hoog percentage is niet tevreden over het aantal sociale contacten dat men heeft en een relatief kleine groep kan terecht bij buurtbewoners voor hulp.

wijk	Presikhaaf-West	Arnhem
Bevolking		
aantal inwoners	8.065	157.220
aantal huishoudens	4.075	80.190
% alleenstaanden	50%	49%
% oud (% 65+)	15%	15%
Arbeidsmarkt		
aantal bedrijfsvestigingen	400	14.790
aantal banen	2.450	102.030
% geregistreerde werkzoekenden	18%	11%
Welzijn en gezondheid		
% vrijwilligers	31%	32%
% actief buurtverbetering	19%	21%
% eenzaamheid	51%	36%
Jeugdzorg en WMO		
% wmo-voorziening	10,9%	6,8%
% 0-18 jr met toewijzing jeugdwet	12,1%	13,7%
Participatie		
% bijstandsgerechtigden	14,0%	7,0%
Armoede en schulden		
% arm (hh < 120%)	36%	21%
Wonen en leefomgeving		
aantal woningen	3.910	74.420
% corporatiebezit	66%	36%
rapportcijfer leefbaarheid	6,4	7,2
% onveiligheidsgevoel in eigen buurt	35%	28%
% woninginbraak	0,7%	0,7%

Hier vindt u een selectie van indicatoren op wijkniveau.

Voor meer informatie verwijzen we u naar www.arnhem.incijfers.nl

- Presikhaaf-West is een van de grote naoorlogse stedelijke uitbreidingen, waar inmiddels o.a. door een herstructurering van de woningvoorraad de bevolking de afgelopen jaren is toegenomen (nu stabiliseert de groei). Er is sprake van veel verhuisbewegingen. De woningvoorraad is voor een belangrijk deel in het bezit van woningcorporaties met veel flats /appartementen.
- Presikhaaf-West heeft een gemiddeld bevolkingsprofiel. Het aandeel eenoudergezinnen ligt hoger dan gemiddeld in Arnhem. Weinig bewoners kunnen bij buurtgenoten terecht voor hulp. Iets minder dan gemiddeld in Arnhem zet men zich in voor buurtverbetering.
- De bewoners zijn minder dan gemiddeld tevreden over de woonomgeving, leefbaarheid en voorzieningen in de eigen buurt. Bewoners voelen zich minder veilig in hun eigen buurt dan de gemiddelde Arnhemmer.
- De wijk kent het hoogste aandeel personen met een niet-westerse migratieachtergrond van alle Arnhemse wijken. Eén op de vijf Arnhemmers met een Turkse achtergrond woont in deze wijk.
- De bevolking is sociaaleconomisch opvallend kwetsbaar; met het laagste besteedbaar huishoudensinkomen van de stad (met name bij huishoudens met kinderen), een opvallend hoog percentage minimakinderen, een hoog aantal uitkeringen en een hoge werkloosheid. Schoolverzuim, onderwijsachterstand en beroep op schuldhulpverlening komen relatief vaak voor. Het percentage dat zich sterk eenzaam voelt is het hoogste van alle wijken in Arnhem.

wijk	Presikhaaf-Oost	Arnhem
Bevolking		
aantal inwoners	7.200	157.220
aantal huishoudens	4.365	80.190
% alleenstaanden	59%	49%
% oud (% 65+)	20%	15%
Arbeidsmarkt		
aantal bedrijfsvestigingen	540	14.790
aantal banen	8.240	102.030
% geregistreerde werkzoekenden	10%	11%
Welzijn en gezondheid		
% vrijwilligers	32%	32%
% actief buurtverbetering	17%	21%
% eenzaamheid	48%	36%
Jeugdzorg en WMO		
% wmo-voorziening	7,5%	6,8%
% 0-18 jr met toewijzing jeugdwet	11,4%	13,7%
Participatie		
% bijstandsgerechtigden	6,4%	7,0%
Armoede en schulden		
% arm (hh < 120%)	18%	21%
Wonen en leefomgeving		
aantal woningen	3.780	74.420
% corporatiebezit	26%	36%
rapportcijfer leefbaarheid	6,9	7,2
% onveiligheidsgevoel in eigen buurt	32%	28%
% woninginbraak	0,7%	0,7%

Hier vindt u een selectie van indicatoren op wijkniveau.

Voor meer informatie verwijzen we u naar www.arnhem.incijfers.nl

- Presikhaaf-Oost is een ruim opgezette jaren '60 wijk met gestapelde bouw; veel flats en appartementen, deels in handen van woningcorporaties.
- De inwoners zijn net iets minder dan gemiddeld tevreden over woonomgeving, leefbaarheid en voorzieningen in de wijk.
- In deze wijk wonen relatief veel alleenstaanden en weinig paren met kinderen. De etnische samenstelling is vergelijkbaar met de gemeente als geheel.
- Sociaaleconomisch gezien is Presikhaaf-Oost duidelijk sterker dan West, maar altijd nog kwetsbaarder dan gemiddeld.
- Sociaal maatschappelijk gezien is het beeld gemiddeld; ook het aandeel mantelzorgers ligt rond het gemiddelde van Arnhem. Bijna de helft van de inwoners voelt zich matig tot zeer sterk eenzaam.

wijk	Sint Marten/Sonsbeek-Zuid	Arnhem
Bevolking		
aantal inwoners	5.830	157.220
aantal huishoudens	3.430	80.190
% alleenstaanden	57%	49%
% oud (% 65+)	8%	15%
Arbeidsmarkt		
aantal bedrijfsvestigingen	730	14.790
aantal banen	1.270	102.030
% geregistreerde werkzoekenden	9%	11%
Welzijn en gezondheid		
% vrijwilligers	21%	32%
% actief buurtverbetering	14%	21%
% eenzaamheid	28%	36%
Jeugdzorg en WMO		
% wmo-voorziening	2,8%	6,8%
% 0-18 jr met toewijzing jeugdwet	7,4%	13,7%
Participatie		
% bijstandsgerechtigden	4,0%	7,0%
Armoede en schulden		
% arm (hh < 120%)	16%	21%
Wonen en leefomgeving		
aantal woningen	2.820	74.420
% corporatiebezit	15%	36%
rapportcijfer leefbaarheid	7,5	7,2
% onveiligheidsgevoel in eigen buurt	19%	28%
% woninginbraak	0,5%	0,7%

Hier vindt u een selectie van indicatoren op wijkniveau.

Voor meer informatie verwijzen we u naar www.arnhem.incijfers.nl

- St. Marten/Sonsbeek-Zuid heeft een jonge bevolking (relatief weinig 0-17 jarigen, veel 18- t/m 44-jarigen en weinig ouderen). Er zijn relatief veel starters en alleenstaanden en weinig eenoudergezinnen.
- De woningvoorraad kenmerkt zich door veel boven- en benedenwoningen. Vooral in St. Marten is sprake van corporatiebezit. Sonsbeek-Zuid kent veel koop en particuliere huur. In de wijk zijn veel verhuisbewegingen.
- Bewoners zijn tevreden over de woonomgeving, leefbaarheid en voorzieningen in hun buurt en voelen zich ook veiliger in hun buurt dan gemiddeld in Arnhem.
- De bevolking van deze wijk is sociaaleconomisch iets sterker in vergelijking met het gemiddelde beeld van de Arnhemse bevolking. De inwoners kunnen iets minder dan gemiddeld terecht bij hun netwerk voor hulp en steun.

wijk	Klarendal	Arnhem
Bevolking		
aantal inwoners	7.435	157.220
aantal huishoudens	4.540	80.190
% alleenstaanden	60%	49%
% oud (% 65+)	10%	15%
Arbeidsmarkt		
aantal bedrijfsvestigingen	780	14.790
aantal banen	1.840	102.030
% geregistreerde werkzoekenden	15%	11%
Welzijn en gezondheid		
% vrijwilligers	30%	32%
% actief buurtverbetering	19%	21%
% eenzaamheid	38%	36%
Jeugdzorg en WMO		
% wmo-voorziening	8,2%	6,8%
% 0-18 jr met toewijzing jeugdwet	18,0%	13,7%
Participatie		
% bijstandsgerechtigden	11,2%	7,0%
Armoede en schulden		
% arm (hh < 120%)	31%	21%
Wonen en leefomgeving		
aantal woningen	4.040	74.420
% corporatiebezit	54%	36%
rapportcijfer leefbaarheid	6,9	7,2
% onveiligheidsgevoel in eigen buurt	34%	28%
% woninginbraak	0,6%	0,7%

Hier vindt u een selectie van indicatoren op wijkniveau.

Voor meer informatie verwijzen we u naar www.arnhem.incijfers.nl

- In Klarendal wonen relatief veel 18- t/m 44-jarigen, iets minder jeugdigen en weinig ouderen. In deze wijk zien we naar verhouding veel alleenstaanden. De wijk kent een omvangrijke Turkse gemeenschap.
- De woningvoorraad is een mengeling van tussenwoningen, boven- en benedenwoningen en appartementen.
- Bewoners zijn tevreden over de ontwikkeling van hun buurt, de woonomgeving en voorzieningen, maar nog steeds iets minder tevreden over de leefbaarheid en de veiligheid in de buurt.
- De sociale cohesie ligt rond het gemiddelde van Arnhem; relatief weinig inwoners kunnen bij hun burens terecht voor hulp, maar inwoners voelen zich meer dan gemiddeld verantwoordelijk voor de leefbaarheid in de buurt.
- Afgezet tegen het Arnhemse gemiddelde is Klarendal sociaaleconomisch kwetsbaar. Er zijn relatief veel inwoners met lagere inkomens en veel inwoners met een uitkering.

wijk	Velperweg e.o.	Arnhem
Bevolking		
aantal inwoners	8.695	157.220
aantal huishoudens	4.140	80.190
% alleenstaanden	48%	49%
% oud (% 65+)	20%	15%
Arbeidsmarkt		
aantal bedrijfsvestigingen	910	14.790
aantal banen	6.010	102.030
% geregistreerde werkzoekenden	6%	11%
Welzijn en gezondheid		
% vrijwilligers	42%	32%
% actief buurtverbetering	34%	21%
% eenzaamheid	24%	36%
Jeugdzorg en WMO		
% wmo-voorziening	6,7%	6,8%
% 0-18 jr met toewijzing jeugdwet	10,7%	13,7%
Participatie		
% bijstandsgerechtigden	2,2%	7,0%
Armoede en schulden		
% arm (hh < 120%)	10%	21%
Wonen en leefomgeving		
aantal woningen	4.080	74.420
% corporatiebezit	14%	36%
rapportcijfer leefbaarheid	8,0	7,2
% onveiligheidsgevoel in eigen buurt	14%	28%
% woninginbraak	0,6%	0,7%

Hier vindt u een selectie van indicatoren op wijkniveau.

Voor meer informatie verwijzen we u naar www.arnhem.incijfers.nl

- Velperweg e.o. kenmerkt zich vooral door oude villabebouwing, veel bedrijvigheid rondom de Velperweg, de weg die de wijk doorsnijdt, en landgoederen als Angerenstein en Bronbeek.
- De wijk kent een sterke oververtegenwoordiging van inwoners van 75 jaar en ouder, vooral in de buurten Plattenburg en Angerenstein. Dit komt o.a. door de verschillende verzorgings- en verpleegtehuizen die gevestigd zijn in de wijk.
- De woningvoorraad in de wijk bestaat voor ruim 60% uit koopwoningen. Bewoners zijn overwegend (zeer) tevreden over hun leefomgeving, leefbaarheid en voorzieningen in de buurt.
- Velperweg e.o. behoort tot een van de betere wijken van Arnhem qua inkomenspositie. De werkloosheid en bijstandsdichtheid in de wijk zijn duidelijk lager dan in de meeste andere Arnhemse wijken.
- Ook is er relatief een hoge tevredenheid over de sociale contacten, veel hulp van buurtbewoners en relatief veel bewoners die zich op enige manier vrijwillig inzetten. Het aandeel sporters is hoog.

wijk	Alteveer en Cranevelt	Arnhem
Bevolking		
aantal inwoners	3.435	157.220
aantal huishoudens	1.690	80.190
% alleenstaanden	40%	49%
% oud (% 65+)	29%	15%
Arbeidsmarkt		
aantal bedrijfsvestigingen	360	14.790
aantal banen	5.460	102.030
% geregistreerde werkzoekenden	5%	11%
Welzijn en gezondheid		
% vrijwilligers	42%	32%
% actief buurtverbetering	33%	21%
% eenzaamheid	26%	36%
Jeugdzorg en WMO		
% wmo-voorziening	6,2%	6,8%
% 0-18 jr met toewijzing jeugdwet	16,4%	13,7%
Participatie		
% bijstandsgerechtigden	1,8%	7,0%
Armoede en schulden		
% arm (hh < 120%)	9%	21%
Wonen en leefomgeving		
aantal woningen	1.690	74.420
% corporatiebezit	18%	36%
rapportcijfer leefbaarheid	8,1	7,2
% onveiligheidsgevoel in eigen buurt	19%	28%
% woninginbraak	1,1%	0,7%

Hier vindt u een selectie van indicatoren op wijkniveau.

Voor meer informatie verwijzen we u naar www.arnhem.incijfers.nl

- De wijk Alteveer en Cranevelt is gebouwd in de periode 1930-1940 en 1960-1970. Dominant aanwezig is het ziekenhuis Rijnstate. De wijk bestaat uit drie verschillende buurten Sonsbeek-Noord, Hazegrietje en Alteveer-Cranevelt.
- Alteveer en Cranevelt kent een duidelijke ondervertegenwoordiging van inwoners in de leeftijd 18 t/m 34 jaar. Er is een zeer sterke oververtegenwoordiging van 65-plussers. Dit komt door de aanwezigheid van verzorgings- en verpleegtehuizen. De meeste bewoners zijn van Nederlandse achtergrond.
- Bewoners zijn (zeer) tevreden over hun woonomgeving, de leefbaarheid en voorzieningen in hun buurt. Bewoners voelen zich veilig in hun eigen buurt.
- Zowel economisch als sociaalmaatschappelijk is de wijk sterk. Het gemiddeld inkomen ligt hoog. Er zijn weinig inwoners met een uitkering. Er zijn relatief veel mantelzorgers en men kan vaak terecht voor hulp en steun bij buurtbewoners. Ook zijn er veel inwoners als vrijwilliger actief.

wijk	Geitenkamp	Arnhem
Bevolking		
aantal inwoners	3.875	157.220
aantal huishoudens	2.210	80.190
% alleenstaanden	51%	49%
% oud (% 65+)	16%	15%
Arbeidsmarkt		
aantal bedrijfsvestigingen	250	14.790
aantal banen	610	102.030
% geregistreerde werkzoekenden	21%	11%
Welzijn en gezondheid		
% vrijwilligers	32%	32%
% actief buurtverbetering	19%	21%
% eenzaamheid	46%	36%
Jeugdzorg en WMO		
% wmo-voorziening	10,4%	6,8%
% 0-18 jr met toewijzing jeugdwet	21,0%	13,7%
Participatie		
% bijstandsgerechtigden	18,3%	7,0%
Armoede en schulden		
% arm (hh < 120%)	37%	21%
Wonen en leefomgeving		
aantal woningen	2.190	74.420
% corporatiebezit	82%	36%
rapportcijfer leefbaarheid	6,5	7,2
% onveiligheidsgevoel in eigen buurt	34%	28%
% woninginbraak	0,5%	0,7%

Hier vindt u een selectie van indicatoren op wijkniveau.

Voor meer informatie verwijzen we u naar www.arnhem.incijfers.nl

- Geitenkamp is een karakteristieke, gemengde arbeiders- en middenklasse wijk uit de periode 1920-1930. Er wonen relatief veel eenoudergezinnen.
- Een groot deel van de woningvoorraad is in bezit van woningcorporaties.
- Bewoners zijn minder tevreden over de leefbaarheid in hun eigen buurt en over de voorzieningen.
- De sociaaleconomische positie van de huishoudens in Geitenkamp is ongunstig. De werkloosheid en bijstandsdichtheid in de wijk zijn duidelijk hoger dan het Arnhems gemiddelde en stijgend. Het gemiddeld huishoudensinkomen is laag.
- De sociale cohesie is lager dan het gemiddelde in Arnhem. Wat verder opvalt, is het relatief hoge percentage mantelzorgers en het lage aandeel dat actief een sport beoefent.

wijk	Monnikenhuizen	Arnhem
Bevolking		
aantal inwoners	4.260	157.220
aantal huishoudens	2.035	80.190
% alleenstaanden	40%	49%
% oud (% 65+)	22%	15%
Arbeidsmarkt		
aantal bedrijfsvestigingen	310	14.790
aantal banen	1.400	102.030
% geregistreerde werkzoekenden	11%	11%
Welzijn en gezondheid		
% vrijwilligers	34%	32%
% actief buurtverbetering	26%	21%
% eenzaamheid	30%	36%
Jeugdzorg en WMO		
% wmo-voorziening	7,0%	6,8%
% 0-18 jr met toewijzing jeugdwet	10,9%	13,7%
Participatie		
% bijstandsgerechtigden	6,8%	7,0%
Armoede en schulden		
% arm (hh < 120%)	16%	21%
Wonen en leefomgeving		
aantal woningen	2.220	74.420
% corporatiebezit	35%	36%
rapportcijfer leefbaarheid	7,8	7,2
% onveiligheidsgevoel in eigen buurt	19%	28%
% woninginbraak	0,5%	0,7%

Hier vindt u een selectie van indicatoren op wijkniveau.

Voor meer informatie verwijzen we u naar www.arnhem.incijfers.nl

- Monnikenhuizen is vooral gebouwd in de jaren '50 en '70 van de vorige eeuw en gelegen rondom de wijk Geitenkamp. Op het terrein van de Saksen Weimar-kazerne worden nog steeds nieuwe huizen opgeleverd, waardoor het aantal inwoners groeit.
- Het aandeel corporatiewoningen is vergelijkbaar met het Arnhems gemiddelde, de wijk kent vooral relatief meer particuliere huurwoningen.
- Er wonen relatief veel (oudere) gezinnen zonder kinderen en mensen van 65 jaar en ouder.
- Bewoners zijn heel tevreden over leefbaarheid, veiligheid en woonomgeving.
- De werkloosheid is gelijk aan het Arnhems gemiddelde en de bijstandsdichtheid in de wijk ligt onder het Arnhems gemiddelde.
- Buurtbewoners zijn hier een grotere bron voor hulp en steun dan gemiddeld het geval is.

wijk	Burgemeesterswijk/Hoogkamp	Arnhem
Bevolking		
aantal inwoners	7.710	157.220
aantal huishoudens	3.760	80.190
% alleenstaanden	45%	49%
% oud (% 65+)	18%	15%
Arbeidsmarkt		
aantal bedrijfsvestigingen	1.110	14.790
aantal banen	7.380	102.030
% geregistreerde werkzoekenden	5%	11%
Welzijn en gezondheid		
% vrijwilligers	39%	32%
% actief buurtverbetering	27%	21%
% eenzaamheid	18%	36%
Jeugdzorg en WMO		
% wmo-voorziening	3,7%	6,8%
% 0-18 jr met toewijzing jeugdwet	12,1%	13,7%
Participatie		
% bijstandsgerechtigden	1,8%	7,0%
Armoede en schulden		
% arm (hh < 120%)	8%	21%
Wonen en leefomgeving		
aantal woningen	3.360	74.420
% corporatiebezit	6%	36%
rapportcijfer leefbaarheid	8,4	7,2
% onveiligheidsgevoel in eigen buurt	16%	28%
% woninginbraak	1,3%	0,7%

Hier vindt u een selectie van indicatoren op wijkniveau.

Voor meer informatie verwijzen we u naar www.arnhem.incijfers.nl

- Bijna 7.500 Arnhemmers zijn bewoner van Burgemeesterwijk/Hoogkamp; 18- t/m 34-jarigen zijn ondervertegenwoordigd.
- De woningvoorraad bestaat overwegend uit koopwoningen.
- Bewoners zijn erg tevreden over de leefbaarheid in de eigen buurt en de wijkvoorzieningen. Bewoners voelen zich beduidend veiliger in hun eigen buurt dan de gemiddelde Arnhemmer.
- Sociaaleconomisch is de bevolking van deze wijk sterk. Gemiddeld is het huishoudensinkomen hoog. Er wonen nauwelijks minimakinderen en gezinnen in de bijstand.
- Ook het sociale netwerk is over het algemeen sterk: men is tevreden over de contacten in de buurt en meer dan 60% kan bij buurtgenoten terecht voor hulp. We zien in deze wijk een relatief hoog percentage sporters, vrijwilligers en bewoners dat zich inzet voor de wijk.

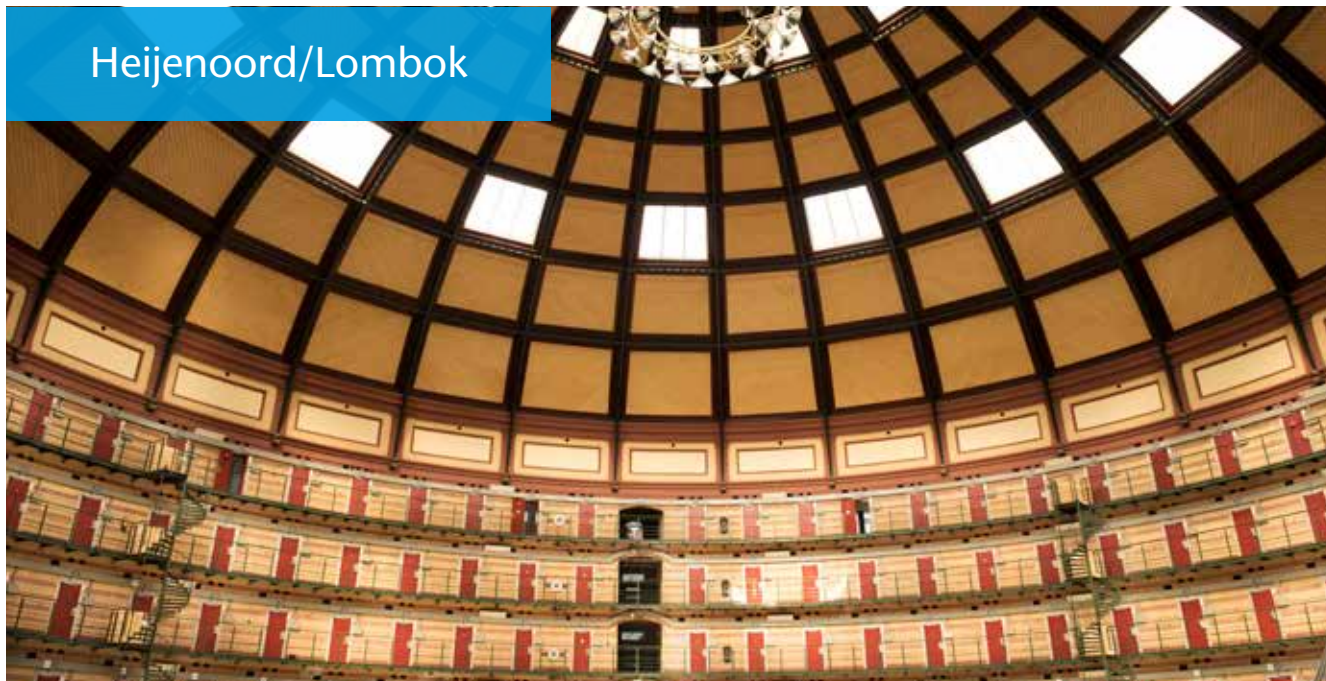
wijk	Schaarsbergen	Arnhem
Bevolking		
aantal inwoners	2.165	157.220
aantal huishoudens	820	80.190
% alleenstaanden	38%	49%
% oud (% 65+)	21%	15%
Arbeidsmarkt		
aantal bedrijfsvestigingen	290	14.790
aantal banen	6.020	102.030
% geregistreerde werkzoekenden	5%	11%
Welzijn en gezondheid		
% vrijwilligers	42%	32%
% actief buurtverbetering	35%	21%
% eenzaamheid	28%	36%
Jeugdzorg en WMO		
% wmo-voorziening	4,6%	6,8%
% 0-18 jr met toewijzing jeugdwet	13,5%	13,7%
Participatie		
% bijstandsgerechtigden	1,7%	7,0%
Armoede en schulden		
% arm (hh < 120%)	9%	21%
Wonen en leefomgeving		
aantal woningen	710	74.420
% corporatiebezit	1%	36%
rapportcijfer leefbaarheid	7,9	7,2
% onveiligheidsgevoel in eigen buurt	16%	28%
% woninginbraak	1,8%	0,7%

Hier vindt u een selectie van indicatoren op wijkniveau.

Voor meer informatie verwijzen we u naar www.arnhem.incijfers.nl

- Ruim 2.100 inwoners telt de bevolking van Schaarsbergen e.o. Er wonen relatief veel gezinnen zonder kinderen. Verder valt op het naar verhouding lage aandeel 18-34-jarigen en hoge aandeel 65-plussers. Er wonen naar verhouding iets minder alleenstaanden en eenoudergezinnen.
- Voor Arnhemse verhoudingen staan hier veel koop- en vrijstaande woningen en vrijwel geen corporatiewoningen. In de wijk bevindt zich een aantal zorginstellingen.
- Bewoners van Schaarsbergen e.o. zijn zeer tevreden over de leefbaarheid in hun eigen buurt en hun woonomgeving.
- Zowel sociaaleconomisch als sociaalmaatschappelijk is het een relatief sterke wijk. Men is over het algemeen tevreden over de sociale contacten binnen de wijk. Het hoge percentage vrijwilligers en het hoge percentage dat terecht kan bij buurtbewoners voor hulp zijn opvallend.
- De aanwezigheid van voorzieningen wordt niet goed beoordeeld door de inwoners van de wijk.

wijk	Heijenoord/Lombok	Arnhem
Bevolking		
aantal inwoners	4.000	157.220
aantal huishoudens	2.160	80.190
% alleenstaanden	52%	49%
% oud (% 65+)	13%	15%
Arbeidsmarkt		
aantal bedrijfsvestigingen	460	14.790
aantal banen	1.300	102.030
% geregistreerde werkzoekenden	9%	11%
Welzijn en gezondheid		
% vrijwilligers	41%	32%
% actief buurtverbetering	32%	21%
% eenzaamheid	27%	36%
Jeugdzorg en WMO		
% wmo-voorziening	3,0%	6,8%
% 0-18 jr met toewijzing jeugdwet	14,4%	13,7%
Participatie		
% bijstandsgerechtigden	3,9%	7,0%
Armoede en schulden		
% arm (hh < 120%)	12%	21%
Wonen en leefomgeving		
aantal woningen	1.980	74.420
% corporatiebezit	20%	36%
rapportcijfer leefbaarheid	7,8	7,2
% onveiligheidsgevoel in eigen buurt	12%	28%
% woninginbraak	0,2%	0,7%

Hier vindt u een selectie van indicatoren op wijkniveau.

Voor meer informatie verwijzen we u naar www.arnhem.incijfers.nl

- Het bevolkingsprofiel van Heijenoord/Lombok lijkt sterk op dat van de stad Arnhem, hoewel er iets minder ouderen wonen dan gemiddeld. In de buurt Brouwerijweg e.o. wonen veel jonge kamerbewoners.
- De woningvoorraad bestaat voor een groot deel uit koopwoningen, vooral in Heijenoord (eengezinswoningen). De wijk heeft relatief weinig corporatiewoningen, deze staan vooral in Lombok (veelal meergezinswoningen).
- De bewoners zijn meer dan gemiddeld tevreden over de woonomgeving, leefbaarheid en voorzieningen in de eigen buurt. Bewoners voelen zich veilig in hun eigen buurt.
- Economisch, maatschappelijk en sociaal vergaat het de bevolking van deze wijk iets beter dan gemiddeld. Een hoger dan gemiddeld percentage inwoners geeft aan bij buurtgenoten terecht te kunnen voor hulp. Ook het aandeel van de bevolking dat zich inzet voor verbetering van de buurt is hoger dan gemiddeld.
- Het percentage vrijwilligers in de wijk is gemiddeld hoog. Daarentegen ligt het aandeel mantelzorgers onder het Arnhems gemiddelde.

wijk	Klingelbeek	Arnhem
Bevolking		
aantal inwoners	1.425	157.220
aantal huishoudens	620	80.190
% alleenstaanden	43%	49%
% oud (% 65+)	31%	15%
Arbeidsmarkt		
aantal bedrijfsvestigingen	180	14.790
aantal banen	3.620	102.030
% geregistreerde werkzoekenden	4%	11%
Welzijn en gezondheid		
% vrijwilligers	35%	32%
% actief buurtverbetering	32%	21%
% eenzaamheid	24%	36%
Jeugdzorg en WMO		
% wmo-voorziening	9,6%	6,8%
% 0-18 jr met toewijzing jeugdwet	16,4%	13,7%
Participatie		
% bijstandsgerechtigden	4,1%	7,0%
Armoede en schulden		
% arm (hh < 120%)	6%	21%
Wonen en leefomgeving		
aantal woningen	890	74.420
% corporatiebezit	0%	36%
rapportcijfer leefbaarheid	7,9	7,2
% onveiligheidsgevoel in eigen buurt	16%	28%
% woninginbraak	0,9%	0,7%

Hier vindt u een selectie van indicatoren op wijkniveau.

Voor meer informatie verwijzen we u naar www.arnhem.incijfers.nl

- Klingelbeek is een kleine wijk met bijna 1.400 inwoners. Onderdeel van de wijk is Het Dorp, een 'woondorp' voor mensen met een ernstige lichamelijke of meervoudige handicap. De wijk is aan het vergrijzen, er wonen relatief veel ouderen. De 18- t/m 34-jarigen zijn ondervertegenwoordigd.
- De helft van de woningvoorraad in de wijk bestaat uit koopwoningen; de rest is particuliere verhuur.
- De bewoners zijn meer dan gemiddeld tevreden over woonomgeving. Over voorzieningen in de eigen buurt is men iets minder tevreden.
- Het gemiddelde huishoudensinkomen is hoger dan gemiddeld. Het percentage wijkbewoners dat terecht kan bij bureaus voor hulp is hoog. Het percentage dat actief is als vrijwilliger, ligt iets boven het Arnhemse gemiddelde.

wijk	Malburgen-West	Arnhem
Bevolking		
aantal inwoners	4.245	157.220
aantal huishoudens	2.090	80.190
% alleenstaanden	45%	49%
% oud (% 65+)	10%	15%
Arbeidsmarkt		
aantal bedrijfsvestigingen	280	14.790
aantal banen	490	102.030
% geregistreerde werkzoekenden	16%	11%
Welzijn en gezondheid		
% vrijwilligers	27%	32%
% actief buurtverbetering	26%	21%
% eenzaamheid	36%	36%
Jeugdzorg en WMO		
% wmo-voorziening	7,3%	6,8%
% 0-18 jr met toewijzing jeugdwet	12,6%	13,7%
Participatie		
% bijstandsgerechtigden	11,1%	7,0%
Armoede en schulden		
% arm (hh < 120%)	29%	21%
Wonen en leefomgeving		
aantal woningen	1.940	74.420
% corporatiebezit	50%	36%
rapportcijfer leefbaarheid	6,9	7,2
% onveiligheidsgevoel in eigen buurt	29%	28%
% woninginbraak	1,3%	0,7%

Hier vindt u een selectie van indicatoren op wijkniveau.

Voor meer informatie verwijzen we u naar www.arnhem.incijfers.nl

- De bevolking van deze wijk is, als gevolg van het proces van sloop en nieuwbouw verjongd. Ruim één op de drie bewoners heeft een niet-westerse migratieachtergrond. De Turkse en Marokkaanse gemeenschap zijn goed vertegenwoordigd in de wijk.
- De helft van de woningen is in bezit bij corporaties.
- Bewoners zijn over het algemeen iets minder tevreden over de woonomgeving, de leefbaarheid en veiligheid en de sociale kwaliteit van de woonbuurt. Over de voorzieningen is men over het algemeen tevreden. Gevoelens van onveiligheid komen relatief vaak voor.
- Sociaaleconomisch gezien behoort Malburgen-West tot een van de kwetsbare wijken van Arnhem. Het huishoudensinkomen is gemiddeld relatief laag. Relatief veel inwoners doen een beroep op een bijstandsuitkering.

wijk	Malburgen-Oost (N)	Arnhem
Bevolking		
aantal inwoners	6.225	157.220
aantal huishoudens	3.020	80.190
% alleenstaanden	44%	49%
% oud (% 65+)	11%	15%
Arbeidsmarkt		
aantal bedrijfsvestigingen	410	14.790
aantal banen	1.520	102.030
% geregistreerde werkzoekenden	13%	11%
Welzijn en gezondheid		
% vrijwilligers	28%	32%
% actief buurtverbetering	16%	21%
% eenzaamheid	36%	36%
Jeugdzorg en WMO		
% wmo-voorziening	6,9%	6,8%
% 0-18 jr met toewijzing jeugdwet	12,1%	13,7%
Participatie		
% bijstandsgerechtigden	7,8%	7,0%
Armoede en schulden		
% arm (hh < 120%)	24%	21%
Wonen en leefomgeving		
aantal woningen	2.750	74.420
% corporatiebezit	38%	36%
rapportcijfer leefbaarheid	6,7	7,2
% onveiligheidsgevoel in eigen buurt	30%	28%
% woninginbraak	1,1%	0,7%

Hier vindt u een selectie van indicatoren op wijkniveau.

Voor meer informatie verwijzen we u naar www.arnhem.incijfers.nl

- Malburgen-Oost (Noord), telt op dit moment bijna 6.300 inwoners. Het aandeel ouderen ligt lager dan gemiddeld. Bijna een derde van de bewoners heeft een niet-westerse migratieachtergrond. Dit aantal is licht gestegen.
- Het aandeel koopwoningen is bijna 50%, het aandeel corporatiewoningen is 40%.
- Rapportcijfers van inwoners over de woonomgeving, de leefbaarheid en veiligheidsgevoel en de sociale kwaliteit van de woonbuurt zijn iets lager dan het gemiddelde voor Arnhem, maar wel hoger dan in Malburgen-Oost (Zuid). Over de voorzieningen in de wijk is men gemiddeld tevreden. Gevoelens van onveiligheid komen relatief vaak voor.
- Sociaaleconomisch is Malburgen-Oost (Noord) een van de kwetsbare wijken van Arnhem. Het gemiddeld inkomen ligt lager dan het Arnheems gemiddelde.

wijk	Malburgen-Oost (Z)	Arnhem
Bevolking		
aantal inwoners	8.915	157.220
aantal huishoudens	4.115	80.190
% alleenstaanden	43%	49%
% oud (% 65+)	18%	15%
Arbeidsmarkt		
aantal bedrijfsvestigingen	440	14.790
aantal banen	1.460	102.030
% geregistreerde werkzoekenden	20%	11%
Welzijn en gezondheid		
% vrijwilligers	28%	32%
% actief buurtverbetering	18%	21%
% eenzaamheid	51%	36%
Jeugdzorg en WMO		
% wmo-voorziening	12,4%	6,8%
% 0-18 jr met toewijzing jeugdwet	11,7%	13,7%
Participatie		
% bijstandsgerechtigden	15,6%	7,0%
Armoede en schulden		
% arm (hh < 120%)	40%	21%
Wonen en leefomgeving		
aantal woningen	4.200	74.420
% corporatiebezit	73%	36%
rapportcijfer leefbaarheid	6,5	7,2
% onveiligheidsgevoel in eigen buurt	38%	28%
% woninginbraak	1,0%	0,7%

Hier vindt u een selectie van indicatoren op wijkniveau.

Voor meer informatie verwijzen we u naar www.arnhem.incijfers.nl

- In deze wijk wonen ruim 8.900 Arnhemmers en het aantal is de laatste jaren gegroeid. De wijk kent relatief veel eenoudergezinnen. Het aandeel inwoners met een niet-westerse migratieachtergrond is hoog in Malburgen-Oost (Zuid), vooral in de buurt Immerloo II, waar twee op de drie inwoners een niet-westerse achtergrond hebben.
- De woningvoorraad van de wijk neemt, na een periode van afname, de afgelopen jaren weer toe. Ruim driekwart is in bezit van corporaties. In de buurten Immerloo I en Zeegsingel e.o. staan vooral eengezinswoningen. In de buurten Middelgraafaan e.o. en Immerloo II overheersen de flats/appartementen.
- Bewoners van deze wijk zijn negatiever dan gemiddeld over de woonomgeving, de leefbaarheid en veiligheid, de voorzieningen in de buurt en de sociale kwaliteit van de woonbuurt. Gevoelens van onveiligheid komen relatief vaak voor.
- Sociaaleconomisch zijn de bewoners van deze wijk kwetsbaar. Er is gemiddeld het laagste huishoudensinkomen van Arnhem. Er zijn veel gezinnen met een bijstandsuitkering. Daarnaast is er naar verhouding weinig sociale cohesie, wat maakt dat buurtbewoners vaak geen bron van hulp en ondersteuning zijn. Bewoners van de wijk geven meer dan gemiddeld aan zich sterk of zeer sterk eenzaam te voelen. Opvallend is echter dat familie en bekenden meer dan gemiddeld als hulpbron worden benut. De bewoners zijn naar eigen zeggen minder zelfredzaam. Een relatief hoog percentage inwoners maakt gebruik van WMO voorzieningen.

wijk	Vredenburg/Kronenburg	Arnhem
Bevolking		
aantal inwoners	7.625	157.220
aantal huishoudens	4.105	80.190
% alleenstaanden	52%	49%
% oud (% 65+)	24%	15%
Arbeidsmarkt		
aantal bedrijfsvestigingen	550	14.790
aantal banen	5.150	102.030
% geregistreerde werkzoekenden	12%	11%
Welzijn en gezondheid		
% vrijwilligers	34%	32%
% actief buurtverbetering	17%	21%
% eenzaamheid	35%	36%
Jeugdzorg en WMO		
% wmo-voorziening	12,3%	6,8%
% 0-18 jr met toewijzing jeugdwet	17,2%	13,7%
Participatie		
% bijstandsgerechtigden	9,1%	7,0%
Armoede en schulden		
% arm (hh < 120%)	26%	21%
Wonen en leefomgeving		
aantal woningen	4.090	74.420
% corporatiebezit	38%	36%
rapportcijfer leefbaarheid	7,0	7,2
% onveiligheidsgevoel in eigen buurt	27%	28%
% woninginbraak	1,0%	0,7%

Hier vindt u een selectie van indicatoren op wijkniveau.

Voor meer informatie verwijzen we u naar www.arnhem.incijfers.nl

- De wijk Vredenburg/Kronenburg ligt in het zuidelijk stadsdeel en is gebouwd in de periode 1970-1990. Op het grondgebied van de wijk staan veel kantoren (bijvoorbeeld Rijnpoort). Het winkelcentrum Kronenburg en de Rijnhal liggen in de wijk.
- De woningvoorraad bestaat voor meer dan de helft uit meergezinswoningen. Langs de randen van Vredenburg, in Kronenburg en in Eimersweide staat veel hoogbouw.
- Er wonen relatief veel ouderen. Deels hangt dit samen met de aanwezigheid van verzorgingsflats en intramurale voorzieningen. Een aanzienlijk deel van de bewoners heeft een niet-westerse migratieachtergrond.
- Bewoners zijn over het algemeen gemiddeld positief over de woonomgeving en voorzieningen in de wijk. Wel is een kwart van de bewoners niet positief over de toekomstige ontwikkeling van de wijk. Een relatief laag percentage voorspelt vooruitgang.
- Sociaaleconomisch is dit een gemiddelde Arnhemse wijk, hoewel het gemiddelde inkomen net iets lager is dan het Arnhems gemiddelde.
- Ook sociaalmaatschappelijk is dit een gemiddelde wijk. Wel opvallend is het hoge percentage dat gebruik maakt van WMO-voorzieningen, toewijzing jeugdwet en het hoge percentage mantelzorgers.

wijk	Elden	Arnhem
Bevolking		
aantal inwoners	2.755	157.220
aantal huishoudens	950	80.190
% alleenstaanden	25%	49%
% oud (% 65+)	24%	15%
Arbeidsmarkt		
aantal bedrijfsvestigingen	260	14.790
aantal banen	3.390	102.030
% geregistreerde werkzoekenden	5%	11%
Welzijn en gezondheid		
% vrijwilligers	34%	32%
% actief buurtverbetering	33%	21%
% eenzaamheid	31%	36%
Jeugdzorg en WMO		
% wmo-voorziening	6,2%	6,8%
% 0-18 jr met toewijzing jeugdwet	9,6%	13,7%
Participatie		
% bijstandsgerechtigden	2,6%	7,0%
Armoede en schulden		
% arm (hh < 120%)	12%	21%
Wonen en leefomgeving		
aantal woningen	1.010	74.420
% corporatiebezit	27%	36%
rapportcijfer leefbaarheid	7,6	7,2
% onveiligheidsgevoel in eigen buurt	24%	28%
% woninginbraak	1,5%	0,7%

Hier vindt u een selectie van indicatoren op wijkniveau.

Voor meer informatie verwijzen we u naar www.arnhem.incijfers.nl

- Het voormalige dorp Elden ligt in de schaduw van stadion Gelredome. Van de bijna 1.000 woningen in de wijk is een kwart in het bezit van corporaties. Naast verzorgingstehuizen betreft het vooral eengezinswoningen. Zorginstellingen en kantoren zorgen voor veel arbeidsplaatsen in de wijk.
- De bevolking van Elden bestaat uit veel ouderen en weinig jongeren. Een verzorgingshuis en een verpleeghuis dragen daartoe bij. Opvallend is het geringe aandeel alleenstaanden.
- Sociaaleconomisch is de bevolking van Elden gemiddeld tot sterk te noemen; bijstandsdichtheid en werkloosheid zijn laag. Men is positief over leefbaarheid en het veiligheidsgevoel, echter minder positief over de voorzieningen in de wijk.
- De sociale cohesie is sterk. Er is nauwelijks onvrede over sociale contacten en buurthulp is in ruime mate voorhanden. De leefbaarheid in de wijk wordt positief ervaren.
- Het percentage inwoners dat zich inzet voor buurtverbetering en het verrichten van vrijwilligerswerk is sterk gestegen.

wijk	Elderveld	Arnhem
Bevolking		
aantal inwoners	9.035	157.220
aantal huishoudens	4.355	80.190
% alleenstaanden	40%	49%
% oud (% 65+)	24%	15%
Arbeidsmarkt		
aantal bedrijfsvestigingen	540	14.790
aantal banen	2.150	102.030
% geregistreerde werkzoekenden	10%	11%
Welzijn en gezondheid		
% vrijwilligers	42%	32%
% actief buurtverbetering	19%	21%
% eenzaamheid	37%	36%
Jeugdzorg en WMO		
% wmo-voorziening	7,1%	6,8%
% 0-18 jr met toewijzing jeugdwet	15,6%	13,7%
Participatie		
% bijstandsgerechtigden	6,1%	7,0%
Armoede en schulden		
% arm (hh < 120%)	19%	21%
Wonen en leefomgeving		
aantal woningen	4.240	74.420
% corporatiebezit	44%	36%
rapportcijfer leefbaarheid	7,1	7,2
% onveiligheidsgevoel in eigen buurt	27%	28%
% woninginbraak	0,8%	0,7%

Hier vindt u een selectie van indicatoren op wijkniveau.

Voor meer informatie verwijzen we u naar www.arnhem.incijfers.nl

- Elderveld is, gelegen in het westelijk deel van Arnhem-Zuid, een wijk uit de jaren '70 van de vorige eeuw. Het aantal inwoners neemt af. Elderveld telt relatief veel oudere inwoners, veel 55-plussers en weinig 18- t/m 34-jarigen.
- Er zijn naar verhouding weinig verhuisbewegingen. Veel mensen blijven er wonen, ook als hun kinderen zelfstandig zijn gaan wonen.
- De bewoners zijn over het algemeen positief over de voorzieningen in hun wijk. Over de toekomst in hun wijk is men minder positief.
- Wat betreft inkomenssituatie en opleiding is het profiel van Elderveld identiek aan het gemiddelde Arnhemse profiel. Het aantal bijstandsuitkeringen blijft onder het Arnhems gemiddelde.
- Een gemiddeld hoger percentage van de inwoners kan bij buurtgenoten terecht voor hulp. Verder valt op dat er binnen de wijk meer animo is gekomen om zich in te zetten voor verbetering van de buurt en het verrichten van vrijwilligerswerk.
- De bewoners zijn erg tevreden over het aantal sportvoorzieningen.

wijk	De Laar	Arnhem
Bevolking		
aantal inwoners	12.395	157.220
aantal huishoudens	5.650	80.190
% alleenstaanden	35%	49%
% oud (% 65+)	13%	15%
Arbeidsmarkt		
aantal bedrijfsvestigingen	680	14.790
aantal banen	1.610	102.030
% geregistreerde werkzoekenden	11%	11%
Welzijn en gezondheid		
% vrijwilligers	29%	32%
% actief buurtverbetering	18%	21%
% eenzaamheid	43%	36%
Jeugdzorg en WMO		
% wmo-voorziening	5,2%	6,8%
% 0-18 jr met toewijzing jeugdwet	16,4%	13,7%
Participatie		
% bijstandsgerechtigden	5,4%	7,0%
Armoede en schulden		
% arm (hh < 120%)	16%	21%
Wonen en leefomgeving		
aantal woningen	5.540	74.420
% corporatiebezit	31%	36%
rapportcijfer leefbaarheid	7,0	7,2
% onveiligheidsgevoel in eigen buurt	26%	28%
% woninginbraak	0,7%	0,7%

Hier vindt u een selectie van indicatoren op wijkniveau.

Voor meer informatie verwijzen we u naar www.arnhem.incijfers.nl

- De Laar is een typische groene bloemkoolwijk uit de jaren '70, de één na grootste wijk van Arnhem, met ruim 5.500 woningen en circa 12.500 inwoners verdeeld over twee buurten, met voornamelijk eengezinswoningen, waarvan meer dan de helft koopwoningen.
- In De Laar wonen vooral veel gezinnen en de inkomenssituatie komt overeen met het Arnhemse gemiddelde. Het aandeel 65-plussers ligt iets onder het gemiddelde (vooral door het lagere aandeel inwoners ouder dan 75 jaar) en er wonen relatief weinig alleenstaanden. Het aandeel mensen dat afhankelijk is van een bijstandsuitkering ligt iets onder het gemiddelde.
- Over het algemeen zijn de inwoners positief over de wijk en de voorzieningen. Over de toekomst is men wat minder optimistisch. Weinig mensen voorspellen een vooruitgang van de buurt. De helft van de inwoners kan in de buurt terecht voor hulp en steun, een op de vijf is mantelzorger. De gezondheid van de bevolking is goed te noemen en men kan zich goed redden.

wijk	Rijkerswoerd	Arnhem
Bevolking		
aantal inwoners	12.785	157.220
aantal huishoudens	5.550	80.190
% alleenstaanden	33%	49%
% oud (% 65+)	12%	15%
Arbeidsmarkt		
aantal bedrijfsvestigingen	880	14.790
aantal banen	3.490	102.030
% geregistreerde werkzoekenden	8%	11%
Welzijn en gezondheid		
% vrijwilligers	25%	32%
% actief buurtverbetering	20%	21%
% eenzaamheid	37%	36%
Jeugdzorg en WMO		
% wmo-voorziening	5,0%	6,8%
% 0-18 jr met toewijzing jeugdwet	14,1%	13,7%
Participatie		
% bijstandsgerechtigden	3,9%	7,0%
Armoede en schulden		
% arm (hh < 120%)	14%	21%
Wonen en leefomgeving		
aantal woningen	5.240	74.420
% corporatiebezit	31%	36%
rapportcijfer leefbaarheid	7,2	7,2
% onveiligheidsgevoel in eigen buurt	26%	28%
% woninginbraak	0,5%	0,7%

Hier vindt u een selectie van indicatoren op wijkniveau.

Voor meer informatie verwijzen we u naar www.arnhem.incijfers.nl

- Rijkerswoerd is een grote wijk in Arnhem-Zuid, ontwikkeld in de jaren '80 van de vorige eeuw en in de twintig jaar daarna flink uitgebreid.
- Hoewel de wijk qua inwonertal de grootste van Arnhem is, loopt het aantal inwoners iets terug. Het is een echte gezinswijk. Veel veertigers, kinderen en jeugd. Vanaf 2000 zien we een toename van het aandeel inwoners met een niet-westerse migratieachtergrond.
- Heeft de bevolking een typisch gezinsprofiel, zo ook de woningvoorraad. Ruim 8 op de 10 woningen zijn eengezinswoningen, het merendeel koopwoningen. Veel bewoners blijken 'honkvast'.
- Over het algemeen zijn bewoners gemiddeld positief over de leefbaarheid en het veiligheidsgevoel van hun wijk. Men verwacht wel dat de wijk de komende jaren erop achteruit zal gaan.
- De werkloosheid ligt lager dan het Arnhems gemiddelde, zo ook het aantal bijstandsuitkeringen. Het gemiddeld inkomen in de wijk is relatief iets hoger.
- Sociaal maatschappelijk doet de wijk het goed: Het aandeel mantelzorgers ligt rond het Arnhems gemiddelde. Men is over het algemeen tevreden met de sociale contacten en de helft kan terecht voor steun bij buurtbewoners. Daarnaast doet twee derde van de wijk actief aan sport. Bewoners van de wijk kunnen zichzelf binnen en buiten het huis goed redden.

wijk	Schuytgraaf	Arnhem
Bevolking		
aantal inwoners	10.870	157.220
aantal huishoudens	3.980	80.190
% alleenstaanden	21%	49%
% oud (% 65+)	5%	15%
Arbeidsmarkt		
aantal bedrijfsvestigingen	750	14.790
aantal banen	1.360	102.030
% geregistreerde werkzoekenden	6%	11%
Welzijn en gezondheid		
% vrijwilligers	30%	32%
% actief buurtverbetering	23%	21%
% eenzaamheid	36%	36%
Jeugdzorg en WMO		
% wmo-voorziening	2,7%	6,8%
% 0-18 jr met toewijzing jeugdwet	12,8%	13,7%
Participatie		
% bijstandsgerechtigden	2,0%	7,0%
Armoede en schulden		
% arm (hh < 120%)	10%	21%
Wonen en leefomgeving		
aantal woningen	4.000	74.420
% corporatiebezit	22%	36%
rapportcijfer leefbaarheid	7,5	7,2
% onveiligheidsgevoel in eigen buurt	20%	28%
% woninginbraak	0,6%	0,7%

Hier vindt u een selectie van indicatoren op wijkniveau.

Voor meer informatie verwijzen we u naar www.arnhem.incijfers.nl

- Schuytgraaf is de nieuwste uitbreidingswijk van Arnhem. De bevolking groeit nog steeds. De laatste jaren voornamelijk als gevolg van gezinsuitbreiding van de huidige huishoudens, maar ook door nieuw opgeleverde woningen.
- Schuytgraaf is een jonge wijk. Een gemiddeld huishouden in Schuytgraaf is dan ook beduidend groter dan een gemiddeld Arnhemse huishouden. Het percentage inwoners met een niet-westerse migratieachtergrond in Schuytgraaf neemt gestaag toe.
- De woningvoorraad bestaat voornamelijk uit eengezinswoningen, bijna twee derde is koop. Van de koopwoningen bestaat een relatief groot aandeel uit het duurdere segment van de markt: twee-onder-één-kap, vrijstaand en geschakeld.
- Bewoners zijn gemiddeld positief over de leefbaarheid en veiligheidsgevoel. Over het voorzieningenaanbod is men over het algemeen ook meer tevreden dan de gemiddelde Arnhemmer.
- Sociaaleconomisch springt Schuytgraaf er in positieve zin uit. Het gemiddeld inkomen is relatief hoog, weinig kinderen groeien op in een minimagezin. Er zijn relatief veel ZZP-ers in de wijk gevestigd. Het aantal bijstandsgerechtigden is laag. De werkloosheid is de laatste jaren gestegen, maar het aandeel geregistreerde werkzoekenden is nog altijd relatief laag.
- Sociaalmaatschappelijk laat de wijk een gemiddeld beeld zien. Relatief weinig inwoners geven mantelzorg, wel kan men iets vaker dan gemiddeld voor hulp terecht bij buurtbewoners en is men iets vaker actief in de buurt. Inwoners van Schuytgraaf sporten relatief vaak.

	aantal inwoners	aantal huishoudens	% alleenstaanden	% oud (% 65+)	aantal bedrijfsvestigingen	aantal banen	% geregistreerde werkzoekenden	% vrijwilligers	% actief buurtverbetering	% eenzaamheid
Jaar	2018	2018	2018	2018	2017	2017	2017	2017	2017	2017
Centrum	5.775	4.250	74%	11%	1.530	17.210	10,0%	26%	12%	39%
Spijkerkwartier	6.590	4.850	76%	7%	1.080	3.450	12,0%	33%	21%	36%
Arnhemse Broek	5.920	3.415	59%	8%	1.090	15.160	17,0%	30%	15%	44%
Presikhaaf-West	8.065	4.075	50%	15%	400	2.450	18,0%	31%	19%	51%
Presikhaaf-Oost	7.200	4.365	59%	20%	540	8.240	10,0%	32%	17%	48%
St.Marten/Sonsbeek-Zuid	5.830	3.430	57%	8%	730	1.270	9,0%	21%	14%	28%
Klarendal	7.435	4.540	60%	10%	780	1.840	15,0%	30%	19%	38%
Velperweg e.o.	8.695	4.140	48%	20%	910	6.010	6,0%	42%	34%	24%
Alteveer en Cranevelt	3.435	1.690	40%	29%	360	5.460	5,0%	42%	33%	26%
Geitenkamp	3.875	2.210	51%	16%	250	610	21,0%	32%	19%	46%
Monnikenhuizen	4.260	2.035	40%	22%	310	1.400	11,0%	34%	26%	30%
Burgemeesterswijk/Hoogkamp	7.710	3.760	45%	18%	1.110	7.380	5,0%	39%	27%	18%
Schaarsbergen e.o.	2.165	820	38%	21%	290	6.020	5,0%	42%	35%	28%
Heijenoord / Lombok	4.000	2.160	52%	13%	460	1.300	9,0%	41%	32%	27%
Klingelbeek	1.425	620	43%	31%	180	3.620	4,0%	35%	32%	24%
Malburgen-West	4.245	2.090	45%	10%	280	490	16,0%	27%	26%	36%
Malburgen-Oost (Noord)	6.225	3.020	44%	11%	410	1.520	13,0%	28%	16%	36%
Malburgen-Oost (Zuid)	8.915	4.115	43%	18%	440	1.460	20,0%	28%	18%	51%
Vredenburg / Kronenburg	7.625	4.105	52%	24%	550	5.150	12,0%	34%	17%	35%
Elden	2.755	950	25%	24%	260	3.390	5,0%	34%	33%	31%
Elderveld	9.035	4.355	40%	24%	540	2.150	10,0%	42%	19%	37%
De Laar	12.395	5.650	35%	13%	680	1.610	11,0%	29%	18%	43%
Rijkerswoerd	12.785	5.550	33%	12%	880	3.490	8,0%	25%	20%	37%
Schuytgraaf	10.870	3.980	21%	5%	750	1.360	6,0%	30%	23%	36%
Arnhem	157.220	80.190	49%	15%	14.790	102.030	11,0%	32%	21%	36%

	% wmo-voorziening	% 0-18 jr met toewijzing Jeugdwet	% bijstandsgerechtigden	% arm (huishoudens < 120%)	aantal woningen	% corporatiebezit	rapportcijfer leefbaarheid	% onveiligheidsgevoel in eigen buurt	% woninginbraak
Jaar	2018	2018	2018	2015	2018	2018	2017	2017	2017
Centrum	7,1%	20,6%	6,5%	24%	3.550	23%	6,8	41%	0,7%
Spijkerkwartier	5,8%	13,1%	7,1%	25%	3.360	24%	6,6	44%	0,4%
Arnhemse Broek	9,8%	13,3%	12,5%	34%	2.850	57%	6,5	39%	0,4%
Presikhaaf-West	10,9%	12,1%	14,0%	36%	3.910	66%	6,4	35%	0,7%
Presikhaaf-Oost	7,5%	11,4%	6,4%	18%	3.780	26%	6,9	32%	0,7%
St.Marten/Sonsbeek-Zuid	2,8%	7,4%	4,0%	16%	2.820	15%	7,5	19%	0,5%
Klarendal	8,2%	18,0%	11,2%	31%	4.040	54%	6,9	34%	0,6%
Velperweg e.o.	6,7%	10,7%	2,2%	10%	4.080	14%	8,0	14%	0,6%
Alteveer en Cranevelt	6,2%	16,4%	1,8%	9%	1.690	18%	8,1	19%	1,1%
Geitenkamp	10,4%	21,0%	18,3%	37%	2.190	82%	6,5	34%	0,5%
Monnikenhuizen	7,0%	10,9%	6,8%	16%	2.220	35%	7,8	19%	0,5%
Burgemeesterswijk/Hoogkamp	3,7%	12,1%	1,8%	8%	3.360	6%	8,4	16%	1,3%
Schaarsbergen e.o.	4,6%	13,5%	1,7%	9%	710	1%	7,9	16%	1,8%
Heijenoord / Lombok	3,0%	14,4%	3,9%	12%	1.980	20%	7,8	12%	0,2%
Klingelbeek	9,6%	16,4%	4,1%	6%	890	0%	7,9	16%	0,9%
Malburgen-West	7,3%	12,6%	11,1%	29%	1.940	50%	6,9	29%	1,3%
Malburgen-Oost (Noord)	6,9%	12,1%	7,8%	24%	2.750	38%	6,7	30%	1,1%
Malburgen-Oost (Zuid)	12,4%	11,7%	15,6%	40%	4.200	73%	6,5	38%	1,0%
Vredenburg / Kronenburg	12,3%	17,2%	9,1%	26%	4.090	38%	7,0	27%	1,0%
Elden	6,2%	9,6%	2,6%	12%	1.010	27%	7,6	24%	1,5%
Elderveld	7,1%	15,6%	6,1%	19%	4.240	44%	7,1	27%	0,8%
De Laar	5,2%	16,4%	5,4%	16%	5.540	31%	7,0	26%	0,7%
Rijkerswoerd	5,0%	14,1%	3,9%	14%	5.240	31%	7,2	26%	0,5%
Schuytgraaf	2,7%	12,8%	2,0%	10%	4.000	22%	7,5	20%	0,6%
Arnhem	6,8%	13,7%	7,0%	21%	74.420	36%	7,2	28%	0,7%

Thema Bevolking

Peildatum van het aantal inwoners is 1 januari van dat jaar. Cijfers komen uit de Basis Registratie Personen.

Migratieachtergrond (CBS-definitie)

Een persoon heeft een westerse achtergrond als hij, zij of één van de ouders in Europa (exclusief Turkije), Noord-Amerika of Oceanië is geboren. Ook Indonesië en Japan worden tot de westerse landen gerekend. Als een persoon of één van de ouders in een ander land is geboren, heeft deze persoon volgens de definitie van CBS een niet-westerse migratieachtergrond.

Huishoudens: dit betreft de particuliere huishoudens (exclusief instellingen en tehuizen). Dit begrip is altijd een schatting. Voorbeeld: als twee personen op hetzelfde adres geregistreerd staan dan is het nog onduidelijk of zij een gezamenlijk huishouden vormen. Dit kunnen ook twee alleenstaanden zijn.

Thema Arbeidsmarkt

De cijfers m.b.t. ontwikkeling arbeidsplaatsen zijn afkomstig van PWE en LISA.

PWE: Provinciale Werkgelegenheidsenquête. Dit is een jaarlijks onderzoek van de Provincie Gelderland (in samenwerking met de Kamer van Koophandel) naar de aard en omvang van de Gelderse Werkgelegenheid. Jaarlijks wordt per 1 april de stand van zaken opgemaakt.

LISA: Landelijk InformatieSysteem van Arbeidsplaatsen. Dit is een databestand met gegevens over alle vestigingen waar betaald werk wordt verricht.

Vestiging: is aantal filialen. Voorbeeld: als een landelijke keten 3 filialen heeft in Arnhem telt deze als 3 in het aantal vestigingen

ZZP-er: bedrijf waar één persoon 12 uur of meer werkt (Zelfstandige Zonder Personeel).

Thema Welzijn en gezondheid

Leefbaarheid en veiligheid: 2-jaarlijkse enquête van gemeente Arnhem. Aan de enquête 2017 namen 4.800 Arnhemmers deel.

WMO en Jeugdzorg

Geen verdere toelichting.

Participatie

Divosa: vereniging van gemeentelijk directeurs in het sociaal domein.

Afkortingen van uitkeringen:

- **PW:** Participatiewet
- **BBZ:** Besluit Bijstandsverlening Zelfstandigen
- **IOAW:** Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte werklozen
- **IOAZ:** Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen

DUO: Dienst Uitvoering Onderwijs

Ministerie OCW: Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen

Armoede en schulden

Inkomensgegevens zijn afkomstig van CBS (inkomens- en vermogensonderzoek) en RIO (Regionaal Inkomens Onderzoek van CBS). Cijfers zijn o.a. gebaseerd op belastinggegevens en lopen daardoor altijd wat "achter".

Cijfers over schulden o.a. van Panteia: rapport "Huishoudens in de schulden 2015".

Cijfers kinderen die geen lid zijn van sportvereniging vanwege moeite met rondkomen van ouders afkomstig uit Kindermonitor Gelderland Midden 2016.

Wonen en leefomgeving

Cijfers over **woningvoorraad** komen uit BAG/WOZ administratie van Afdeling Belastingen gemeente Arnhem.

Atlas voor gemeenten: jaarlijks rapport van Onderzoeksbureau Marlet van de top 50 gemeenten qua inwonersaantal.

Energie en duurzaamheid

Geen verdere toelichting.

ONDERWERP

Staat van de Stad

Colofon

Gemeente Arnhem

Afdeling Informatievoorziening, Team Onderzoek en Statistiek

Contactpersonen: Peter Bisseling en Joost Fledderus

Tel.: (026) 377 4784

E-mailadres: onderzoek@arnhem.nl

Internet: www.arnhem.nl/onderzoekencijfers

Foto's: Rinus Baak

Kaarten van de wijken: Paul Getz

Lay-out: Grafische Studio, De Connectie